

Θ ΕΓΚΛΗΣΙΟΔΟΓΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ - ΙΑΡΥΤΗΣ, ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Κ. ΚΟΛΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
Ακρωτηρίου 55 - Εδρα: Μαραγκοπούλου 5 - ΤΗΛ. 2610 341.515 - 222.392 - ΕΤΟΣ 6ο - ΣΑΒΒΑΤΟ 6 ΙΟΥΛΙΟΥ 2013 - ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 320 - ΤΙΜΗ 1 ΕΥΡΩ

Η ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΤΟΥ ΑΓ. ΑΝΔΡΕΟΥ ΣΤΗ ΡΩΣΙΑ

Του Σεβ. Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ * ΣΕΛ. 3

ΟΙ «ΔΙΑ ΧΡΙΣΤΟΝ» ΣΑΛΟΙ ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΑΣΚΗΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

Του Παναγιώτου Σ. Μαρτίνη, Δρ. Θ.

ΣΕΛ. 4

ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΝ

Του Δημητρίου Ν. Παπαδανασόπουλου

ΣΕΛ. 11

Το Τυπικόν του Αγίου Σάββα και η χρησιμότητα του σήμερα

Του Διονυσίου
Ανατολικιώτου
* Σελ 14

ΠΑΝΗΓΥΡΙΖΕ Ο ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ
ΤΟΥ ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΑ.
ΧΕΙΡΟΤΟΝΗΘΙΚΕ ΣΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟ ΒΑΘΜΟ
ΤΗΣ ΙΕΡΩΣΥΝΗΣ, Ο ΔΙΑΚΟΣ ΤΟΥ ΝΑΟΥ
π. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΑΜΠΡΑΣ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΕΛΙΔΑ 9

Η ΕΟΡΤΗ
ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ
ΠΑΝΤΩΝ
ΣΤΗΝ
ΟΜΩΝΥΜΗ
ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ
ΤΗΣ
ΤΡΙΤΑΙΑΣ

ΣΕΛΙΔΑ 8

Άγιοι Ανάργυροι εκ Ρώμης και Θαυματουργοί, επισκέψασθε τας
ασθενείας ημών, δωρεάν ελάβετε, δωρεάν δότε ημίν

ΣΕΛΙΔΑ 6

Κατηγορούμε συχνά το διαδύκτιο για τις ανεξέλεγκτες και ανεύθυνες πληροφορίες ή ειδήσεις που μας σερβίρει, πολλές φορές μάλιστα και ηθικώ...ανήθικες ή στρεβλές!!!

Το πρόβλημα βέβαια δε βρίσκεται στην τεχνολογία, αλλά στο ότι δε μπορούμε να βρούμε τη διαχωριστική γραμμή πέρα από την οποία το χρήσιμο γίνεται άχρηστο και κυρίως επικινδυνό.

Ωστόσο χθες βρήκα κάτι στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, που πιστεύω ότι αξίζει να το μοιραστώ μαζί σας.

Το βρήκα καταχωρημένο στην ηλεκτρονική εφημερίδα «Έρευνα Αιγαίου» που εκδίδει και διευθύνει ο Ανδρέας Φλογεράς ένας από τους ελάχιστους εναπομείναντες δημοσιογράφους της παλιάς καλής σχολής που πριν και πάνω από όλα σεβόταν τον αναγνώστη και πολύ περισσότερο τον εαυτό τους.

Του το ταχυδρόμησαν και σεβόμενος την πνευματική ιδιοκτησία, το σημειώνει και με τη σειρά μου σημειώνω κι εγώ τον πρώτο αποστολέα, τον κ. Φώτη Θεοδωρακόπουλο και το οποίο εν προκειμένω είναι ένα μάθημα πρακτικής φιλοσοφίας απόλυτα κατανοητό και άμεσα χρήσιμο.

Τα υλικά συσκευασίας του πειράματος είναι ένα γυάλινο βάζο, μερικά μπαλάκια τένις, χαλίκια, άμμος και δύο κούπες καφέ. Χώρος, μια αίθουσα παράδοσης μαθημάτων, ο καθηγητής και οι σπουδαστές, νέοι κατά κανόνα.

Ο καθηγητής ρίχνει τα μπαλάκια του τένις στο βάζο και ρωτάει τους σπουδαστές αν είναι γεμάτο ή χωράει κάτι άλλο. Βλέποντας ότι οι φοιτητές το αντιλαμβάνονται γεμάτο, ο καθηγητής αρχίζει και ρίχνει τα χαλίκια, τα κουνάει κι αυτά γεμίζουν τον κενό χώρο ανάμεσα στα μπαλάκια. Ρωτάει πάλι αν το βλέπουν γεμάτο κι αν χωράει κι άλλο τι. Στην απορία των φοιτητών ότι όχι δε χωράει άλλο, ο καθηγητής ρίχνει και τον άμμο κι αν οποίος γεμίζει τα κενά που ακόμη υπήρχαν ανάμεσα στα μπαλάκια και τα χαλίκια. Ε τώρα πια γεμίσαμε οριστικά ψιθυρίζει κάποιος σπουδαστής. Άλλος ο καθηγητής πειραματιστής δεν είχε ακόμη τελειώσει. Παίρνει δύο κούπες καφέ και τις ρίχνει στο βάζο και φυσικά ο καφές απορροφήθηκε στο ενδιάμεσο των κενών που είχαν αφήσει, τα μπαλάκια, τα χαλίκια και ο άμμος. Έκπληξη αλλά και τέλος του πειράματος.

Δια των αισθητών – σημειώνει ο κ. Φλογεράς ο οποίος πριν από τη δημοσιογραφία υπήρξε δάσκαλος και

ιδιοκτήτης ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου – στα υπερασθητά. Είναι η αρχή μιας εποπτικής διδασκαλίας, όπου συμβαίνει να γίνεται.

Το πείραμα συμβολίζει κάτι. Ο γυάλινος χώρος είναι η διάρκεια της ζωής μας. Τα μπαλάκια του τένις που προηγήθηκαν αντιστοιχούν στις μεγάλες αξίες και ιδέες της ζωής μας. Πατρίδα, θρησκεία, οικογένεια, παιδιά, φίλοι, ελευθερία, δικαιοσύνη οι οποίες πρέπει να προηγούνται στη ζωή μας.. Τα χαλίκια που κάλυψαν τα κενά είναι οι δευτερεύοντες στόχοι της ζωής. Δουλειά, αυτοκίνητο, σπίτι, ρούχα, εμφάνιση και ο άμμος που τρύπωσε πάντοι υποβολής συμβολίζει κάποιες λεπτομέρειες που επηρεά-

ζουν την όλη υπόσταση και τη συμπεριφορά μας. Ο καφές που διείσδυσε παντού και κάλυψε τα κενά των...κενών συμβολίζει τη ρευστότητα των ασήμαντων περιστατικών τα οποία συντιθέμενα φτιάχνουν τα πολύ μεγάλα και πολλές φορές τα αδιέξοδά μας. κι ακόμη αφού χώρεσε κι αυτός, το πόσο μεγάλη είναι και πόσο γεμάτη μπορεί να είναι η ζωή μας.

Το πείραμα έγινε για να δείξει την ιεράρχηση των αξιών και των θεμάτων – των προβλημάτων που συγκροτούν την καθημερινή μας διαβίωση και τον τρόπο που τα αντιλαμβανόμαστε και τα αντιμετωπίζουμε. Το δίδαγμα εν προκειμένω είναι να γεμίζουμε πρώτα τη ζωή μας με τα πλέον αξιόλογα και πρωτεύοντα και να αφήνουμε τον άμμο και το καφέ τελευταία. Γιατί - σημειώνει συμπερασματικά ο κ. Φλογεράς - αν γεμίζουμε τον βιωματικό μας χώρο με σκουπίδια η ζωή θα περάσει και θα έχουμε αφήσει έξω τα σημαντικά τα οποία θα μπορούσαν να μας διαμορφώσουν επωφελή άτομα και να είχαμε κερδίσει τη ζωή για μας και τα παιδιά μας αλλά και την κοινωνία της οποίας

είμαστε μέλη.

Τι θα μπορούσα να προσθέσω σε ένα τόσο ξεκάθαρο παιδαγωγικό μάθημα που διαχρονικά και διά βίου αποτελεί για όλους μας οδοδείκτη ύπαρξης.

Συνήθως - ας το παραδεχθούμε - δίνουμε μεγάλη σημασία σε δευτερεύοντα και χάνουμε το σπουδαία. Μας απασχολούν μικρότερες και χαζοχαρούμενα γεγονότα ή προβληματιζόμαστε για πράγματα που τελικά δεν αξίζουν και δεν μας προσφέρουν τίποτε, ενώ χάνουμε το αληθινό νόημα της ζωής όπως την καθόρισε ο Κύριος με την επί του όρους ομιλία Του.

"ΚΑΘ' ΙΔΩΝ"

Του Σταύρου Ιντζεγιάννη

ΤΟ ΠΕΙΡΑΜΑ

Ο αρθρογράφος και συγγραφέας κ. Σταύρος Ιντζεγιάννης παρουσιάζει κάθε Δευτέρα, περίπου στις 9.30 το βράδι, στον Ο. Σ. Ιντζεγιάννη στο "ΛΥΧΝΟ"

Τηλεοπτικό Σταθμό της τοπική μας Εκκλησίας "ΛΥΧΝΟΣ" την εκπομπή "ΤΕΡΙΠΕΡΗΜ".

Εκδήλωση αναψυχής στο Άσυλο Ανιάτων Πατρών

Μία όμορφη ψυχαγωγική εκδήλωση έλαβε χώρα την Τετάρτη 3 Ιουλίου το βράδυ, στο Ίδρυμα του Ασύλου Ανιάτων Πατρών στην άνω πόλη.

Με πρωτοβουλία του Διοικητικού Συμβουλίου οι περιθαλπόμενοι, οι εργαζόμενοι, οι φίλοι και μέλη του Δ.Σ. του ίδρυματος, συγκεντρώθηκαν στο

υπαίθριο άνω μέρος του κτηρίου, όπου το χορευτικό τμήμα του Παγκαλαβρυτινού Συλλόγου Πατρών, πρόσφερε έναν ξεχωριστό τόνο στη βραδιά.

Οι παρευρισκόμενοι είχαν την ευκαιρία να απολαύσουν το ηλιοβασίλεμα, να δροσιστούν με αναψυκτικά από την Πατρινή εταιρεία "ΛΟΥΞ" και να χορέψουν παραδοσιακούς χορούς.

Με ανακοίνωσή του το Δ.Σ. του ίδρυματος του Ασύλου Ανιάτων ευχαριστεί τον πρόεδρο του

Παγκαλαβρυτινό Συλλόγου Πατρών κ. Αθανάσιο Φραντζή για την συμμετοχή του χορευτικού τμήματος σε αυτή την εκδήλωση αγάπης - αναψυχής, καθώς και την Διοίκηση των αναψυκτικών "ΛΟΥΞ", για την χορηγία της.

Ανανέωσαν το ραντεβού τους για τις εκδηλώσεις προς την εταιρεία "ΛΟΥΞ" την επόμενη ημέρα, την Τετάρτη 10 Ιουλίου.

30 ΧΡΟΝΙΑ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΙΕΡΙΣΣΟΥ

Ξεκίνησε η Εκκλησιαστική Κατασκήνωση της Ιεράς Μητροπόλεως Ιερισσού, Αγίου Όρους και Αρδαμερίου στο Ιερό Προσκύνημα Μεγάλης Παναγίας για 30 χρονιά με τις ευλογίες του Σεβ. Μητροπολίτου κ. Θεοκλήτου.

Η Κατασκήνωση θα λειτουργήστη σε πέντε (5) περιόδους: 1η περίοδος αγοριών Δημοτικού, 2η περίοδος αγοριών Γυμνασίου-Λυκείου, 3η περίοδος κοριτσιών Δημοτικού, 4η περίοδος κοριτσιών Γυμνασίου-Λυκείου, 5η περίοδος φοιτητών και νέων εργαζομένων.

Γενικό σύνθημα είναι: «Ο ΧΡΙΣΤΟΣ, Η ΕΛΠΙΔΑ ΜΑΣ» με υπεύθυνο τον Πρωτοσύγκελο της Ιεράς Μητροπόλεως Αρχιμ. Χρυσόστομο Μαιδώνη και

στελέχη εκπαιδευτικούς, φοιτητές και εθελοντές.

Συνολικώς θα φιλοξενηθούν 400 παιδιά και νέοι. Στις 21 Ιουλίου θα πραγματοποιηθήσει η συνάντηση όλων των

κατασκηνωτών που πέρασαν από την κατασκήνωση τα 30 χρόνια λειτουργίας της. Συνολικώς συμμετείχαν 7.000 παιδιά και νέοι. Απετέλεσε δε την σπουδαιότερη προσφορά της τοπικής Εκκλησίας προς τη νεολαία της Μητροπόλεως Αρχιμ. Χρυσόστομο Μητροπολίτου κυρίου Νικοδήμου.

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ
8259

Ο Εκκλησιολόγος

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ

Αλέξανδρος Κ. Κολλιόπουλος

Μαραγκοπούλου 5 - Τ.Κ. 26331 - ΠΑΤΡΑ
τηλ. & FAX: 2610 / 222392 και 341515

E-mail: alexkoll@otenet.gr
& ekklesiologos@gmail.com

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ιδιώτες - Ελλάδα 50 ευρώ

Ευρώπη 100 ευρώ

Αμερική, Ασία, Αυστραλία, Αφρική 200 ευρώ

Μέ

Η ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΝΔΡΕΟΥ ΣΤΗ ΡΩΣΙΑ

Του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Με την χάρη του Θεού την προσεχή Πέμπτη 11 του μηνός Ιουλίου, θα μεταφερθή ο Σταυρός του Πρωτοκλήτου των Αποστόλων Αγίου Ανδρέου, από την Αποστολική πόλη των Πατρών, όπου φυλάσσεται ως θησαυρός απίμητος, στην Ορθόδοξη χώρα της Ρωσίας, προς ευλογία και αγιασμό του ευσεβούς Ρωσικού λαού.

Οι Ρώσοι αδελφοί μας εορτάζουν εφέτος την επέτειο των 1025 χρόνων από της Βαπτίσεως των Ρως στον Δνείπερο ποταμό. Έτσι, ο Μακαριώτατος Πατριάρχης Μόσχας και πασών των Ρωσιών κ. Κύριλλος υπέβαλε αίτημα στην Εκκλησία της Ελλάδος, και διά της Ιεράς Συνόδου στην Ιερά Μητρόπολη Πατρών, προκειμένου κατά τους λαμπρούς εορτασμούς επί τη πανευφροσύνω επετείων να μεταφερθή στη ομόδοξη χώρα, το σεβάσμιο Ξύλο, επί του οποίου εμαρτύρησε ο Πρωτόκλητος Απόστολος Ανδρέας, ο οποίος πριν έλθη στην Πάτρα, διήλθε και από τα μέρη εκείνα.

Ο Μακαριώτατος Πατριάρχης Μόσχας έθεσε το εν λόγω αίτημα στην Ιερά Σύνοδο και κατά την επίσημη επίσκεψή του στην Αθήνα πριν από λίγο καιρό.

Ομολογώ ότι προβληματιστήκαμε πολύ, έως ότου αποφασίσωμε περί του πρακτέου. Ο προβληματισμός μας έγινε προσευχή θερμή και παράκληση προς τον Άγιο Ανδρέα, ώστε αν είναι θέλημα Θεού και του ιδίου του Αποστόλου επιθυμία, να πραγματοποιηθή η ιερά αυτή αποδημία του Σταυρού του Πρωτοκλήτου στην Ρωσία.

Ο Άγιος μας έδειξε το θέλημά του και έδωσε την συγκατάθεσή του με τον δικό του τρόπο. Μας απήντησε μέσα από σημεία, διά τα οποία θα ομιλήσωμε, όταν είναι καιρός. Εκείνο το οποίο δυνάμεθα να είπωμε αυτή την ώρα, είναι ότι ο Απόστολος Ανδρέας κατευθύνει τα βήματά μας, μας κρατεί από το χέρι και οδηγεί το σκάφος της Τοπικής μας Εκκλησίας.

Έτσι, κατόπιν και της απαραιτήτου εγκρίσεως της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, απεφασίσθη η μεταφορά του Σταυρού του Πρωτοκλήτου στην Ρωσία.

Το γεγονός αυτό περιποιεί ιδιαίτερη τιμή για την Αποστολική πόλη των Πατρών, αφού όχι μόνο οι Ρώσοι αδελφοί μας θα προσκυνήσουν τον χαριτόβρυτο και απίμητο θησαυρό, αλλά και εις όλα τα μήκη και πλάτη του κόσμου θα μεταδοθή δορυφορικά η υποδοχή στις πόλεις, όπου θα τεθή εις προσκύνηση ο Σταυρός του Αγίου μας.

Την πνευματική αυτή χαρά και ευλογία θα γευθή πρώτη η Αγία Πετρούπολη, εν συνεχείᾳ η Μόσχα, κατόπιν το Κίεβο της Ουκρανίας, για να καταλήξωμε στο Μίνσκ της Λευκορωσίας, απ' όπου και θα επιστρέψωμε, πρώτα ο Θεός, στην πόλη μας στις 2 Αυγούστου.

Στην Ρωσία ετοιμάζεται λαμπτή υποδοχή του Σταυρού, με την συμμετοχή της Εκκλησιαστικής και Πολιτικής ηγεσίας και άλλων

Αρχών και εκατομμυρίων Ρώσων Ορθοδόξων Χριστιανών. Την παραμονή της αναχωρήσεως μεγάλη Ρωσική αντιπροσωπεία θα έλθη στην Πάτρα, με ειδικό αεροσκάφος που θα προσγειωθή στον αερολιμένα του Αράξου. Θα προσκυνήσουν εν συνεχείᾳ τον Τάφο, τον Σταυρό και την Κάρα του Αγίου Ανδρέου, και

χή, με σκοπό την θέωση. Αν χρειασθή, και το αίμα μας να δώσωμε για του Κυρίου μας την αγάπη, όπως έπραξε ο Άγιος Ανδρέας.

Ο Κύριός μας, έδωσε σε μας τους Αγίους του,

α) Γιά να είναι η δόξα και το κλέος της Αγίας μας Εκκλησίας και για να ανακαινίζεται με τις πρεσβείες τους όλη η κτίση, ως θα έλεγε ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης.

β) Γιά να έχωμε παραδείγματα πίστεως και υπομονής στους πολλούς αγώνες και τις δυσκολίες της ζωής μας.

γ) Γιά να τους έχωμε παρηγορία στην επί γης πορεία μας, ιδιαίτερα σε καιρούς και χρόνους απαράκλητους, όπως είναι οι σημερινοί.

δ) Γιά να τους μιμούμεθα στις αρετές και στην θυσία υπέρ του Εσφαγμένου Αρνίου, του Κυρίου μας Ιησού Χριστού.

Μακάρι και μείς καθ' ημέραν να συνειδητοποιούμε αυτή την μεγάλη δωρεά του Θεού στην πόλη μας και την θαυμαστή προστασία του Αγίου Αποστόλου Ανδρέου και να μιμούμεθα τις αρετές του.

Μακάρι και οι Ρώσοι αδελφοί μας να δεχθούν πλουσία την χάρη του Θεού, διά πρεσβειών του Πρωτοκλήτου.

Ζητούμε τις θερμές προσευχές σας, ώστε η μετάβασή μας με τον Σταυρό του Αγίου μας στην Ρωσία, η εκεί παραμονή μας, αλλά και η επιστροφή μας ενταύθα, να αποβούν εις δόξαν Θεού, εις έπαινον της Αγίας Του Εκκλησίας, εις βοήθειαν του Ρωσικού Λαού και εις πνευματικήν προβολήν της Πάτρας, η οποία με την χάρη που έχει από τον Θεό, ευχόμεθα να γίνεται διαρκώς φάρος τηλαυγής της Οικουμένης.

Σας προσκαλούμε την παραμονή της αναχωρήσεώς μας, Τετάρτη 10 Ιουλίου, στον Εσπερινό που θα τελέσωμε στον Νέο Ιερό Ναό του Αγίου Ανδρέου, στις 7 το απόγευμα, στον οποίο θα συμμετέχη και η Ρωσική αποστολή. Ομοίως και την επομένη ημέρα, Πέμπτη 11 του μηνός, στην τελετή αναχωρήσεως του Σταυρού του Αγίου, που θα λάβηται χώρα στον ίδιο Ναό στις 7-8π.μ.

Με τον νού μας και την καρδιά μας στραμμένα εν ευγνωμοσύνη στον Προστάτη και Πολιούχο μας Άγιο Ανδρέα, γονατίζομε μπροστά στον Σταυρό του και ψάλλομε:

«Τού Σταυρού Σου το ξύλον προσκυνούμεν, Απόστολε,
ότι εν αυτώ προσηλώθης, ω Ανδρέα πανεύφημε,
δεξάμενος την σταύρωσιν Χριστού, ως τούτου μαθητής και μιμητής. Ημείς δε αύθις τον Σταυρό Σου ως θησαυρόν ατίμητον κεκτήμεθα, δόξα αναβοώντες των Πατρί,
δόξα τω Σε καλέσαντι, δόξα τω Επιφοίτησαντι εν Σοί, θείες Πρωτόκλητε».

ΟΙ «ΔΙΑ ΧΡΙΣΤΟΝ» ΣΑΛΟΙ ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΑΣΚΗΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

Του Παναγιώτου
Σ. Μαρτίνη, Δρ. Θ.

Στις 21 Ιουλίου η Εκκλησία μας τιμά τη μνήμη του Οσίου Συμεών του «δια Χριστόν» σαλού. Έτσι μας δίνεται η ευκαιρία να αναφερθούμε στη δύσκολη και επικίνδυνη αυτή πνευματική άσκηση, που είναι η «δια Χριστόν» σαλότης.

Είναι γνωστόν ότι το ασκητικό στοιχείο είναι ιδιαίτερα έντονο στην Ορθόδοξη Εκκλησία. Ο μοναχισμός, με τα ασκητικά του στοιχεία, επέδρασε βαθύτατα στη ζωή της Εκκλησίας. Σε πλειστους τόνους υμείς το ιδεώδες της ασκήσεως, του πολέμου κατά του σαρκικού φρονήματος και των παθών. Ο ασκητισμός των μοναχών, και μάλιστα εκείνος των αυστηρών αναχωρητών, πάντα έτρεφε το λαό του Θεού πνευματικά και τον στήριζε στην πίστη και τον καθοδηγούσε.

Στην Αίγυπτο έχουμε την ανάπτυξη του κοινοβιακού μοναχισμού, στην Παλαιστίνη ιδιαίτερα αναπτύσσονται οι λαύρες, ενώ στη Συρία και τη Μεσοποταμία έχουμε την ανάπτυξη και διάδοση του ερημητισμού.

Έτσι δημιουργούνται, ιδιαίτερα στις παραπάνω δύο περιοχές, δύο τύποι αναχωρητισμού – ερημητισμού, του λεγόμενου «κλειστού μέσου», όπως ήσαν οι «εγκλειστοί» ασκητές και του «ανοικτού μέσου», που περιελάμβανε τους «βοσκούς», τους «στυλίτες» ή «κιονίτες», τους «δενδρίτες» και τους «δια Χριστόν» σαλούς⁴.

Ήδη από τον 4^ο αι. και μετά έχουμε όλες τις μορφές άσκησης. «Επενοήθησαν μέθοδοι μέχρι σκληρότητος, εις ας υπέβαλλον εαυτούς (εν. οι ασκητές), όπως στύλοι, κίνες, δένδρα... ωσεὶ δε μη ἡρκουντα τα τοσαύτα είδη δί' αν κατεβασάνιζον εαυτούς οι μοναχοί, επενοήθη και η ούτω κληθείσα σαλότης, ήτοι η μεταξύ των ανθρώπων προσποιητή μωρία δια τον Κύριον...»⁵.

Έτσι φτάνουμε στο ποιο δύσκολο και επικίνδυνο είδος άσκησης! Σαλός σημαίνει μωρός, τρελός. Οι σαλοί ασκητές, χωρίς να είναι τρελοί ή να έχουν κάποιο ψυχολογικό πρόβλημα, προσποιούνται μωρία ή τρέλα για τους δικούς τους σκοπούς, όπως θα δούμε στη συνέχεια. Ήταν, όμως, επικίνδυνο και τρομερό δύσκολο για ένα μοναχό – ασκητή να ζει αυτό που δεν ήταν. Και οι σαλοί ασκητές δεν ήθελαν να φάνονται συνετοί, ασκητικοί και ότι άλλο τους επέβαλε η μοναχική τους ιδιότητα. Έτσι η ζωή τους ήταν μία διαρκής προσποίηση, το μωσικό τους το γνώριζε μόνον ο Θεός και ο πνευματικός τους. Ο κόσμος γνώριζε αυτό που φάνονταν δηλ. ότι ήσαν σαλοί και δαιμονισμένοι.

Ο Συμεών ο «δια Χριστόν» σαλός... «κάτω από

τη μεταμφίεση της τρέλας και της απρέπειας ...προσποιούταν το χωλό, άλλοτε πηδούσε, άλλοτε σερνόταν, άλλοτε έβαζε τρικλοποδά στους ανθρώπους... Όταν εμφανίζοταν το νέο φεγγάρι κοιτούσε επίμονα τον ουρανό κι έπεφτε στο έδαφος τρέμοντας σαν επιληπτικός... Πολλές φορές μ' αυτόν τον τρόπο έλεγχε, σταματούσε αμαρτίες, έστελνε δοκιμασίες σε ορισμένους για να τους διορθώσει...»⁶

Κατά την άποψη δυτικού αγιολογίου, «αυτός ο θεατρικός μιμητικός χαρακτήρας του σαλού εκφράζεται με τη διπλή ζωή που ζει ως τρελός. Την ημέρα γυρνά στα σοκάκια και στις αγορές, στα καπηλειά και στις ταβέρνες παίζοντας τη φάρσα του. Τη νύχτα όμως αποτραβίεται σ' ένα κρυφό μέρος, σε κάποια γνωστή... βγάζει τη μάσκα της τρέλας και προσεύχεται αδιάκοπα μέχρι το άλλο πρωί...»⁷

Για τον τρόπο αυτής της άσκησης ήδη από τον 6^ο αι. ο Ευάγριος ο ιστορικός στην Εκκλησιαστική του Ιστορία μας δίνει τις πιο κάτω πληροφορίες. Γράφει: «Υπάρχουν ελάχιστοι, όμως υπάρχουν αυτοί οι ασκητές, οι οποίοι αφού πετύχουν την απάθεια, επιστρέφουν στον κόσμο. Αυτοί κάνουν τους τρελούς με σκοπό να υποτάξουν τον εγωισμό και την κενοδοξία. Και χωρίς να κρύβονται τρώνε στα καπηλειά και στις ταβέρνες... Συναντάτρεφονται το ίδιο τους άντρες και τις γυναίκες, σανα μετέχουν και στα δύο φύλα. Σ αυτόν τον θείο και πανάριστο βίο αυτών των ασκητών η αρετή, αντίθετα προς τη φύση, έχει δημιουργήσει δικούς της νόμους. Πεινούν και διψούν, όταν τους διατάξει αυτός ο νόμος. Με τη βοήθεια της θείας χάρης μέσα τους συνυπάρχουν αντίθετες καταστάσεις, όπως η ζωή και ο θάνατος. Είναι νεκροί ως προς τα πάθη και ζωντανοί για τον Θεό. Γονατίζουν αδιάκοπα, νηστεύουν, υποτάσσουν τις επιθυμίες και κάνουν τα πάντα για να αρέσουν στο Θεό».⁸

«Ένα είδος τρέλας για το Χριστό πάθαιναν οι ασκητές που ασκούσαν τη σαλότητα. Ένας «θείος έρωας» και μία ένθετη αγάπη τους οδηγούσε στο νάουν των τρέλες και παράλογες πράξεις για να δώσουν τα δικά τους μηνύματα στον κόσμο... Το βασικό μηνύμα των σαλών αγίων είναι: Ανακαλύψτε την αμαρτία παντού, Μπείτε παντού, συναναστραφείτε τους πάντες, Ξεσκεπάστε την αμαρτία, αλλά ντύστε με την αγάπη σας τον αμαρτωλό. Έτσι με όση ευκολία πηγαίνουν στις εκκλησίες, με την ίδια άνεση μπαίνουν στις ταβέρνες, στα δημόσια λουτρά και στα κακόφημα σπίτια. Με τον τρόπο που ανακαλύπτουν την αμαρτία εκεί που υπάρχει, με τον ίδιο τρόπο την ανακαλύπτουν εκεί που δεν έπρεπε να υπάρχει... Η σαλότης γίνεται ένα επικίνδυνο «παιχνίδι» για τον ασκητή, ο οποίος φαινομενικά αρνείται τα μονα-

χικά και ασκητικά ιδεώδη. Ο σαλός καταλύει την Παρασκευή για να νηστέψει την Πέμπτη. Τρώει λαίμαργα και μέχρι σκανδαλισμού, για να βρεθεί κάποια άλλη φορά μισοπεπλανέος από την πείνα. Κι αυτό γίνεται για να εξαπατήσει και να κρύψει το μυστικό του «παιχνίδι». Κι αν αυτό κάποτε μαθευτεί και μαζί του η αγιότητά του, τότε ο σαλός εξαφανίζεται...»⁹

Αλλά, σε ποια βιβλική παράδοση στηρίζονται οι «δια Χριστόν» σαλοί επιλέγοντας αυτόν τον επικίνδυνο τρόπο άσκησης; Πολλοί αγιολόγοι θεωρούν τον Απόστολο Παύλο πνευματικό πατέρα των σαλών αγίων. Στο συναξάρι του Ανδρέα του σαλού (+ 28 Μαΐου) διαβάζουμε:

«Πάύλου το ρήμα και μεταστάς Ανδρέας, ημείς γε μωροί δια Χριστόν κεκράγει».¹⁰

Είναι αλήθεια ότι ο Απ. Παύλος πολλές φορές γράφει για τη «μωρά» του Ευαγγελίου, του Κηρύγματος, του Σταυρού, και του Πνεύματος (Α' Κορ. α', 7-23, β', 24).

Όλα τα παραπάνω αποτελούν μία απάντηση του Απ. Παύλου σ' αυτούς που κατηγορούν τη διδασκαλία του και τη θεωρούν «μωρά» έναντι της «σοφίας» του κόσμου. «Η γαρ σοφία του κόσμου τούτου μωρά παρά τω Θεώ έστι (Α' Κορ γ', 19) συμπληρώνει. Γ' αυτό δέχεται ο Απ. Παύλος αυτή την «ύβριν» τόσο για τον εαυτόν του, όσο και για τους λοιπούς Απόστολους, αφού «τα μωρά του κόσμου εξελέξετο ο Θεός, ίνα τους σοφούς καταισχύνη» (Α' Κορ. α', 17). Επίσης, επαναλαμβάνει στους κορινθίους (Α', 3, 18) «ει τις δοκεί σοφός είναι εν υμίν εν τω αιώνι τούτω, μωρός γενέσθω, ίνα γένηται σοφός». Και οι σαλοί άγιοι, όταν προσποιούνται μωρά για την ιδιότητα του Χριστού, δεν πίστευαν ότι ήσαν σοφοί ή ότι προσποιούμενοι μωρά θα γίνονταν σοφοί. Οπωσδήποτε σαμώνοι οι «δια Χριστόν» σαλοί ήσαν θεόκλητοι. Λάμβαναν μια προσωπική κλήση από τον Θεό. «Μη φοβηθής, αδελφέ Ιωάννη, ου γαρ απ' εμαυτόν βούλομαι τούτο πράξαι, αλλά του Θεού κελεύοντάς μοι...»¹¹ λέει ο Συμεών στο συναξάρι του Ιωάννη⁷. Άλλα και το σαλό Ανδρέα, όπως ο ίδιος αναφέρει, τον κάλεσε σ' αυτό το έργο ο Χριστός με τα λόγια: «...από της άρτι έστη ημέτερος και φίλος και αδελφός γλυκύτατος. Τρέχει ουν τον καλόν αγώνα γυμνός, και γενού σαλός δί' εμέ».⁸

Ποιος όμως είναι ο βαθύτερος σκοπός των σαλών ασκητών προσποιούμενοι μωρά; Ο βιογράφος του Συμεών χαρακτηριστικά αναφέρει: «Όλος μεν ουν ο σκοπός... του πανσόφου πούτου Συμεών ούτος υπήρχεν, πρώτον μεν εις το σώσαι ψυχάς, ειτε δι' επιφορών, ων ανοήτως επετέλει, ειτε δια παραγγελιών, ων προς αυτούς σαλίζων έλεγεν, έπειτα δε ίνα μη γνωσθή αυτού η αρετή και λάβη έπαινον παρά των ανθρώπων και τιμῆν».¹²

Έτσι ο σαλός για τη σωτηρία του πλησίον γίνεται «υποκριτής», που θεληματικά υποκρίνεται τον τρελό και το δαιμονισμένο για να περιφρονήσει από τους ανθρώπους. Γίνεται «ιθοποίός», που είναι υποχρεωμένος να παίξει το ρόλο του. Ένα «ρόλο» τραγικό, αφού πρέπει να προσποιείται «μωρό» αντί σύνεσης.

Ακόμη, σαν το «γελωτοποίο» φοράει τη μάσκα του αιστελέου, και, ενώ ο κόσμος διασκεδάζει μαζί του, αυτός αφού πετύχει την αποφύγει και κλαίει. Είναι ένας «τυχοδιώκητης», που γυρνάει διαρκώς, από πόλη και από συνοικία σε συνοικία και δεν έχει πού την κεφαλήν κλίνη. Ο σαλός Ανδρέας παρατηρούσε πού είχαν ξαπλώσει τα σκυλιά και, αφού τα έδωχε, έπειτα διασκεδάζει την κενοδοξία της γυναικός του.

Ο σαλός γίνεται ο «αλήτης του Θεού» (Vagabonte di Dio), που διαρκώς γυρνάει προκειμένου να κρύψει την αποστολή του.

Και γιατί οι σαλοί ασκητές καλούνται σ' αυτή τη δυσκολότερη αποστολή;

Ένας λόγος, όπως τονίζουν οι μελετητές τους

Η ΠΡΟΣΔΙΟΓΝΗΤΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΓΟΡΤΥΝΟΣ
ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΕΩΣ Κ.Κ. ΙΕΡΕΜΙΑ

1. Στο σημερινό μου κήρυγμα, αδελφοί μου χριστιανοί, θα σας μιλήσω για την Προς Διόγνητον Επιστολή. Είναι και αυτό ένα ωραίο πατερικό κείμενο, που όμως δεν ξέρουμε ποιός το έγραψε. Το κείμενο αυτό το χρονολογούν τον 2ο αι. και πολλοί υποστηρίζουν ότι είναι έργο του αγίου Ιουστίνου, του μάρτυρα και φύλοσοφου, για τον οποίο σας έχω μιλήσει. Είναι μιά απολογητική ομιλία υπέρ του χριστιανισμού. Η επιστολή αυτή, που έχει μεγάλη αξία, χρόνια και χρόνια ήταν θαμμένη, αλλά βρέθηκε στην Κωνσταντινούπολη, πριν από την άλωσή της, από έναν λατίνο κληρικό σε ένα ιχθυοπωλείο. Αυτή η φήμη κυκλοφόρησε για την ανεύρεση της Προς Διόγνητον Επιστολής. Το πιστεύετε αυτό εσείς, χριστιανοί μου; Εγώ δεν πιστεύω αυτή την φήμη, γιατί διαφορετικά έχει το πράγμα. Η αλήθεια, όπως λέγουν επιστήμονες Πατρολόγοι, πρέπει να είναι ότι ένας παπικός κληρικός έκλεψε από μιά βιβλιοθήκη ορθοδόξου Μοναστηριού την επιστολή αυτή και κατέφυγε στο ψέμα ότι την βρήκε πεταμένη σε ένα ιχθυοπωλείο. Το είχαν συνήθεια αυτό τότε να το κάνουν οι παπικοί κληρικοί.

Η επιστολή αυτή, αγαπητοί μου, απευθύνεται από έναν άγνωστο συγγραφέα, όπως είταμε, σε έναν επίσημο ειδωλολάτρη ονόματι Διόγνητο. Γενικά το κείμενο λέγει ποιόν Θεό πιστεύουν και λατρεύουν οι χριστιανοί, ώστε να περιφρονούν τον κόσμο, ακόμη δε και τον θάνατο για τον Θεό τους. Ποιόν Θεό πιστεύουν αυτοί, ώστε απορρίπτουν τους θεούς των Ελλήνων και την λατρεία των Ιουδαίων; Η επιστολή αυτή ομιλεί ακόμη για την αγάπη που έχουν οι χριστιανοί μεταξύ τους και θέτει το ερώτημα, γιατί η πίστη αυτή των χριστιανών ήρθε τόσο αργά στον κόσμο.

2. Ο συγγραφέας του κειμένου αυτού, κατά πρώτον, μιλάει για το τιποτένιο της θρησκείας των Ελλήνων, γιατί η θρησκεία αυτή των ειδωλολατρών πιστεύει για θεούς τα τυφλά και αναίσθητα και φθαρτά κατα-

σκευάσματα, για τα οποία και οι ίδιοι οι εθνικοί δεν αισθάνονται καθόλου υπερήφανοι. Στην συνέχεια το κείμενο λέγει ότι και οι Ιουδαίοι, αν και τυπικά πιστεύουν σε ένα Θεό, όμως τον λατρεύουν κατά τον ίδιο τρόπο, όπως και οι εθνικοί, γιατί τον λατρεύουν με δεισιδαιμονίες.

Μετά ο συγγραφέας μιλάει, με ποιητική γλώσσα και ρυθμό και αντιθέσεις, για την ζωή των χριστιανών:

«Οι χριστιανοί – λέγει – έχουν πατρίδες, αλλά ζουν σαν πάροικοι· μετέχουν σε όλα ως πολίτες, αλλά υπομένουν τα πάντα σαν ξένοι· κάθε ξένη χώρα είναι πατρίδα γι' αυτούς και κάθε πατρίδα τους είναι ξένη. Κάνουν γάμους όπως όλοι, γεννούν, αλλά δεν ρίχνουν τα γεννώμενα· παραθέτουν τράπεζα για όλους, αλλά δεν κάνουν κραπτάλες. Ζουν σαν άνθρωποι με σάρκα, αλλά δεν ζουν κατά σάρκα. Ζουν στην γη, αλλά είναι πολίτες του ουρανού. Υπακούουν στους καθορισμένους νόμους, αλλά με την ζωή τους υπερβαίνουν τους νόμους!»

Με την ζωή τους αυτή οι χριστιανοί σαν να φαίνονται ότι έρχονται από άλλον κόσμο. Με την ζωή τους αυτή την θαυμαστή συγκρατούν τον κόσμο από την σαπίλα. Χωρίς την ψυχή το σώμα είναι νεκρό. Οι χριστιανοί είναι η ψυχή του κόσμου! Χωρίς αυτούς ο κόσμος είναι νεκρός και βρωμάει από πτωμαίνη. Ο χριστιανισμός κατά το κείμενο που αναλύουμε είναι «άλλο» γενος, από άλλον κόσμο προερχόμενο.

3. Για την πίστη στον Θεό τους οι χριστιανοί φτάνουν και στην περιφρόνηση του θανάτου ενώπιον των θηρίων και των φρικών μαρτυριών. Αυτή η περιφρόνηση του θανάτου είναι αποτέλεσμα αυτής της «αλλοκοσμης» διαγωγής των χριστιανών και είναι βεβαίωση ότι μέσα στην

ψυχή τους έχουν την θεία δύναμη. «Αυτά – λέγει το κείμενό μας (το να ζουν δηλαδή οι χριστιανοί αυτήν την τέλεια πολιτεία και το να πεθαίνουν για την πίστη τους) – δεν είναι έργα ανθρώπου, αλλά αυτά είναι δύναμη του Θεού. Αυτά είναι δείγματα της παρουσίας του Θεού μέσα τους!»

Όπως ο βίος των χριστιανών είναι μυστηριώδης, έτσι και η πίστη των χριστιανών έχει μέσα της κάτι το μυστηριώδες, γιατί έχει υπερανθρώπινη προέλευση. Είναι μυστήριο η πίστη των χριστιανών και δεν ερμηνεύεται με ανθρώπινους συλλογισμούς. «Το μυστήριο της θεοσέβειας – λέγει ο συγγραφέας στον Διόγνητο – μην περιμένεις να σου το εξηγήσει άνθρωπος» (4,6).

5. Γεννάται όμως η απορία: Μια τόσο υψηλή πίστη, που ικανοποιεί πλήρως τον άνθρωπο, γιατί εμφανίστηκε τόσο αργά; Σ' αυτό είχαν απαντήσει προηγουμένων οι Απολογητές με ωραία απάντηση, ότι η πίστη των χριστιανών είναι αρχαιοτάτη, γιατί προέρχεται από τον Μωσέα. Σ' αυτήν την βάση των Απολογητών ο συγγραφέας της Προς Διόγνητον Επιστολής λέγει και αυτός ότι η πίστη των χριστιανών είναι παλαιά, γιατί είναι γραμμένη στην Παλαιά Διαθήκη. Η ενέργεια όμως της πίστεως αυτής φανερώθηκε αργότερα, γιατί ο Θεός ήθελε οι ίδιοι οι άνθρωποι να νοιώσουν την αμαρτία τους και την αδυναμία τους, ώστε να δεχθούν πρόθυμα την σωτηρία, όταν θα τους την δώσει ο Θεός. Η λύτρωση του κόσμου, δηλαδή ο Ιησούς Χριστός, ήρθε στον κατάλληλο καιρό, όταν «ήρθε το πλήρωμα του χρόνου», όπως ωραία το λέγει ο απόστολος Παύλος (Γαλ. 4,4).

ΕΝΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΑΧΑΪΑΣ

Το τρέχον σχολικό έτος 2012-2013 υλοποιήθηκε με επιτυχία στο Πρότυπο Πειραματικό Γυμνάσιο Πατρών πρόγραμμα πολιτιστικών δραστηριοτήτων με αντικείμενο την κατάτιση Τουριστικού Οδηγού για τα μοναστήρια της Αχαΐας. Οι εκπαιδευτικοί που έλαβαν μέρος σ' αυτό ήταν ο π. Ευάγγελος Πριγκιπάκης, ως γενικός υπεύθυνος και επιμελητής των κειμένων στα ελληνικά, η κ. Μαρία Αθανασοπούλου-Τσιριγκούλη, ως γενική συντονίστρια και η κ. Ισμήνη Καβαλλάρη, ως επιμελήτρια της απόδοσης των κειμένων στα αγγλικά. Την πολιτιστική ομάδα αποτέλεσαν μαθητές και μαθήτριες της Γ' Τάξης.

Ο κύριος λόγος υλοποίησης του προγράμματος ήταν η επιδίωξη να δοθεί η δυνατότητα στους μαθητές του Σχολείου και γενικότερα σε όσους θα χρησιμοποιήσουν τον Οδηγό να αποκτήσουν, με την επίσκεψή τους στα Μοναστήρια, μια ολοκληρωμένη εικόνα της παρουσίας και της δραστηριότητας του μοναχισμού στην Αχαΐα. Οι εκπαιδευτικοί στόχοι που τέθηκαν ήταν οι μαθητές, μέσω της συμμετοχής τους στο πρόγραμμα, να γνωρίσουν ένα σημαντικό μέρος της θρησκευτικής και πολιτιστικής τους κληρονομιάς όπως είναι τα Μοναστήρια της Αχαΐας, να μελετήσουν την ιστορία και την προσφορά τους και να κατανοήσουν τη σημασία τους για τη διαφύλαξη της πνευματικής τους κληρονομιάς. **Επίσης να προβληματιστούν και να προτεί-**

νουν δράσεις για την προβολή και ανάδειξη της προσφοράς τους, αλλά και να δραστηριοποιηθούν ενεργά στην κατεύθυνση αυτή με σκοπό τη συγγραφή και την έκδοση Τουριστικού Οδηγού στα ελληνικά και τα αγγλικά, κάτι που απουσιάζει μέχρι σήμερα από την ελληνική και τη διεθνή βιβλιογραφία, ως απάντηση σε μια ανάγκη της τοπικής κοινωνίας και με τελικό σκοπό τη συμβολή στην τόνωση και προώθηση του θρησκευτικού τουρισμού.

Τα αποτελέσματα του προγράμματος αποτύπωσαν σε δίγλωσση σεντόπτη έκδοση με δομή Τουριστικού Οδηγού, η οποία αποτελεί γενναιόδωρη χορηγία του υπεραστικού ΚΤΕΛ Αχαΐας και του προέδρου του Κ. Ανδρέα Μανωλόπουλου, αλλά και αποτέλεσμα της αγάπης της κ. Αναστασίας Μανωλόπουλο-Νικολοπούλου, Δημοτικής Συμβούλου Πατρέων και Μέλους του Συλλόγου Γονέων του Σχολείου. Το εξώφυλλο του Οδηγού, που κοσμεί έργο του εκλεκτού ζωγράφου κ. Στάθη Ανδρουτσάκη, επιμελήθηκε η διευθύντρια του Σχολείου κ. Μαρία Αργυροπούλου, ενώ την έκδοση έφεραν σε πέρας με επιτυχία οι Αφοί Κολλιόπουλοι, την επιμέλεια της οποίας είχαν ο π. Ευάγγελος Πριγκιπάκης, ο κ. Νικόλαος Βογιατζής και η κ. Ισμήνη Καβαλλάρη.

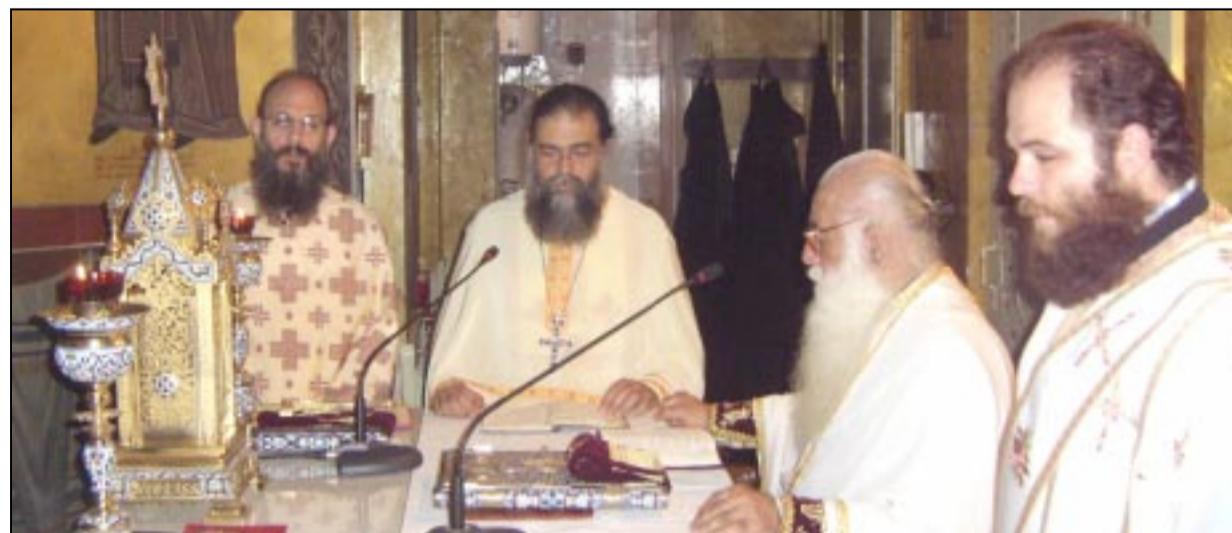
Ο Οδηγός έχει τίτλο «**Tα Μοναστήρια της Αχαΐας. Τουριστικός Οδηγός / Monasteries of Achaia. Tourist Guide**» και εκτείνεται σε πενήντα σελίδες περίπου. Αντί Προλόγου παρατίθεται, αρχικά, σύντομο ενημερωτικό και ευχαριστήριο σημείωμα (σ. 3), ακολουθεί ο Πίνακας

των Περιεχομένων (σ. 4), κατόπιν η Εισαγωγή με τίτλο «**Ο Μοναχισμός στην Αχαΐα**» (σ. 5-6) του π. Ευαγγέλου Πριγκιπάκη σε μετάφραση της κ. Ισμήνης Καβαλλάρη και στη συνέχεια παρουσιάζονται οι τριάντα δύο Μονές σε τρεις ομάδες. Η πρώτη περιλαμβάνει τις δεκατρείς μονές της περιοχής Πατρών (σ. 8-24), οι οποίες παρατίθενται ως εξής : 1. ΜΟΝΗ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ (σ. 7-8), 2. ΜΟΝΗ ΟΜΠΛΟΥ (σ. 9-10), 3. ΜΟΝΗ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ ΤΡΙΤΑΙΑΣ (σ. 11-12), 4. ΜΟΝΗ ΝΟΤΕΝΩΝ (σ. 13-14), 5. ΜΟΝΗ ΧΡΥΣΟΠΟΔΑΡΙΤΣΗΣ (σ. 14-15), 6. ΜΟΝΗ ΜΑΡΙΤΣΗΣ (σ. 15-17), 7. ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

Άγιοι Ανάργυροι εκ Ρώμης και Θαυματουργοί, επισκέψασθε τας ασθενείας ημών, δωρεάν ελάβετε, δωρεάν δότε ημίν

ΠΑΝΗΓΥΡΙΖΕ Ο ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

Όπως κάθε χρόνο έτσι και εφέτος ο Ιερός Ναός των Αγίων Αναργύρων της πόλεως μας κατακλύσθηκε από τους πιστούς που προσήλθαν να τιμήσουν τους εθελοντές γιατρούς τα αδέλφια Κοσμά και Δαμιανό οι οποίοι - όπως και οι Άγιοι Ανάργυροι Κοσμάς και Δαμιανός εκ Ασίας η μνήμη των οποίων τιμάτε την 1η Νοεμβρίου - δεν έπαιρναν χρήματα για τις υπηρεσίες που προσέφεραν και γι' αυτό ονομάστηκαν Ανάργυροι (δεν ελάμβαναν αργύρια). Μαρτύρησαν το 284 μ.Χ. Η Ορθόδοξη Εκκλησία τιμά τη μνήμη τους την 1η Ιουλίου.

Ο δολοφονηθείς αστυνομικός, ήτο αδελφός του αειμνήστου Ηγουμένου π. Αυγουστίνου

Στον πανηγυρίζοντα Ιερό Τέμπλο των Αγίων Πέτρου και Παύλου Μπεγουλακίου το περ. Σάββατο, πραγματοποιήθηκε και μία σειρά από βραβεύσεων, όπως αναφέρουμε σε άλλη σελίδα.

Προστάτης της Διεύθυνσης Ενώσεως Αστυνομικών, είναι ο Απόστολος Παύλος και τον λόγο έλαβε ο πρόδερμος της Ενώσεως κ. Σπυρίδωνας Φώτογλου, ο οποίος στην σύντομη προσλαλιά του αναφέρθηκε στην πρόσφατη δολοφονία του Αστυνομικού Γεωργίου Ανδριτσόπουλου στο Δίστομο, από κακοποιούς κατά την ώρα του καθήκοντος.

Παρατηρώντας κανείς εκείνη τη στιγμή τον π. Χρι-

στοφόρο Μυτιλήνη που προέστη της Θείας Λειτουργίας, συγκλονίσθηκε - συγκινήθηκε από την αναφορά του Αστυνομικού.

Λαμβάνοντας εν συνεχείᾳ τον λόγο ο π. Χριστόφορος είπε, ότι γνωρίζει την οικογένεια του άτυχου αστυνομικού Γεωργίου Ανδριτσόπουλου, αφού είναι αδελφός του αειμνήστου π. Αυγουστίνου Ανδριτσόπουλου, Ηγουμένου της Ιεράς Μονής Παναγίας Μυρτιάς της Ιεράς Μητροπόλεως Αιτωλίας και Ακαρνανίας, την οποία και ο ίδιος διακόνησε επί πολλά έτη.

Οι γνωστόν του π. Αυγουστίνος κοιμήθηκε σε ηλικία 42 ετών στις 12 Αυγούστου 2010, από ανακοπή καρδιάς.

Την Κυριακή το απόγευμα παραμονή της εορτής τελέσθηκε Μέγας Εσπερινός μετ' Αρτοκλασίας και Θείου Κηρύγματος υπό του Αρχιμανδρίτου π. Τιμόθεου Παπασταύρου. Το βράδυ της ιδίας ημέρας τελέσθηκε Ιερά Αγυρπινία και ομιλία υπό του Πρωτοπρεσβύτερου π. Ιωάννου Σταυρόπουλου, εφημέριου του Ναού.

Την Δευτέρα 1η Ιουλίου ανήμερα της εορτής τελέσθηκε πανηγυρική Θεία Λειτουργία ιερουργούντος του Αρχιμανδρίτου π. Πολυκάρπου Τσιμιτσού ο οποίος Κήρυξε και τον Θείο Λόγο, με συλλειτουργούντος τον Αρχιμανδρίτη π. Γερβάσιο Χριστοδουλόπουλο (προϊστάμενο του Ναού), τον Πρωτοπρεσβύτερο π. Γεράσιμο Βανδώρω (συνταξιούχος), τον Πρεσβύτερο π. Περικλή Ρίπιση (εφημέριος του Ναού) και τους Διακόνους Ιερόθεο Ανδρουτσόπουλο και Κων/νο Τσαγκάρη.

Το απόγευμα της κυριωνύμου ημέρας τελέσθηκε Εσπερινός και Ιερά Παράκλησις προς τους Αγ. Αναργύρους.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΣΤΕΓΗ ΠΑΤΡΩΝ
ΚΑΤΑΣΚΩΝΩΣΕΙΣ
“ΤΙΒΕΡΙΑΣ – Ρίζα 2013”
 Χριστιανικών Μαθητικών Ομάδων

Εγγραφές (από 18/6)

κύθε Τρίτη και Παρασκευή

6:30 - 8:30 μ.μ. στα γραφεία

της Χριστιανικής Στέγης Πατρών

@: xmo@xmo.gr, www.xmo.gr

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Χριστιανική Στέγη Πατρών

Παντανάσσης 61, Πάτρα

τηλ: 2610 279807

Στο τηλέφωνα: 2610 931307

6981038388, 6983454370

Πολλά ...εν ολίγοις

Επιμέλεια σελίδος:
Αλέξανδρος Κ. Κολλιόπουλος

Αιμοδοσία στην ενορία Αγίων Χαραλάμπους και Αντωνίου, Κρύα Ιτεών

Εθελοντική αιμοδοσία για την ενίσχυση της Ενοριακής Τραπέζης αίματος, πραγματοποιήθηκε στον Ιερό Ναό των Αγίων Χαραλάμπους και Αντωνίου στα Κρύα Ιτεών, την Κυριακή 30 Ιουνίου 2013.

Ο προϊστάμενος του Ναού π. Ιωάννης Δημητρόπουλος τόνισε τα παρακάτω μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας.

“Ευχαριστούμε θερμά όλους όσοι ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμά μας με την πολύτιμη προσφορά τους, καθώς και όλους εκείνους που έσπευσαν, αλλά η κατάσταση της υγείας τους δεν τους επέτρεψε να αιμοδοτήσουν.

Επίσης ευχαριστούμε το προσωπικό της κινητής Μονάδος αιμοληψίας του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου του Ρίου, για την άψογη συνεργασία που έχουμε μαζί τους.

Ο Άγιος Θεός να χαρίζει στις οικογένειες όλων υγεία και κάθε ευλογία”.

Λόγοι περί εγκρατείας της γλώσσης, του Οσίου Εφραίμ του Σύρου

Επειδή, από στόματα αδελφών μας ακούγονται λόγια ανούσια και κακόβουλα, και δην ώρα ιερών Ακολουθών, ας θυμηθούμε τί μας λέγει για την εγκράτεια της γλώσσης ο Οσίος Εφραίμ ο Σύρου.

„Είναι εγκράτεια, στη γλώσσα το να μην παρασύρεται κανείς σε λόγια πολλά και ανώφελα, το να συγκρατεί κανείς τη γλώσσα του και να μην κακολογεί, το να μην μιλάει υβριστικά, το να μην καταριέται, το να μην λέει χωρίς σκοπό αυτά που δεν πρέπει, το να συγκρατεί τη γλώσσα του και να μη συκοφαντεί τον ένα στον άλλο, να μην κατηγορεί τον αδελφό, το να μην ξεσκεπάζει τα μυστικά των άλλων, το να μην ασχολείται με ξένες υποθέσεις...“

"ΚΡΗΝΗ"

- * Μεγάλη ποικιλία σπιτικών φαγητών
- * Σπεσιαλιτέ σπιτικές πίτες
- * Νηστίσιμα
- * Τρόφιμα και σε πακέτο

Παντοκράτορος 57
Ανοικτά μεσημέρι - βράδυ

Tηλ.: 2610/621.147 - άνω Πόλη ΠΑΤΡΑ

Ο Εκκλησιοπόγος

Ημέρα εορτής των αποστράτων της Ελληνικής Αστυνομίας

Κάθε χρόνο, η εορτή των Αγίων Πάντων, αφιερώνεται από την Ελληνική Αστυνομία ως ημέρα τιμής στους απόστρατους της. Για το σκοπό αυτό, τελέστηκαν την περ. Κυριακή δοξολογίες σε όλους τους Ιερούς Μητροπολιτικούς Ναούς της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος στις οποίες παραβρέθηκαν οι Αρχές, οι τοπικοί φορείς, αντιπρόσωποι των Σωμάτων Ασφαλείας και των Ενόπλων Δυνάμεων καθώς και οι απόστρατοι του σώματος.

Παράλληλα αναγνώσθηκε η ημερήσια διαταγή του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας Αντιστράτηγου κ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ Νικόλαου, ενώ αμέσως μετά στην έδρα της Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, Αστυνόμος Β' κ. ΣΦΕΤΣΟΣ Χαράλαμπος (φωτό) προέβη στην ακόλουθη δήλωση:

«Αποτελεί ευθύνη και υποχρέωση μας, να μην ξεχνάμε τους ανθρώπους οι οποίοι επί τρεις και τέσσερις δεκαετίες, εργάστηκαν και συνέβαλαν, τόσο στην επιτυχία όσο και στην εικόνα της Ελληνικής Αστυνομίας.

Για το σκοπό αυτό, τιμούμε σήμερα, ημέρα των Αγίων Πάντων, όλους τους αποστράτους του Σώματος της Ελληνικής Αστυνομίας επιβεβαίωντας με τον καλύτερο τρόπο, ότι οι συνταξιούχοι συναδέλφοι μας αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι μας.

Ως ενεργό μέλος της Αστυνομικής οικογένειας, εύχομαι στους συνταξιούχους συναδέλφους μας, να συνεχίζουν τη ζωή τους με το ίδιο ήθος και να είναι πάντα υγείς και ευτυχισμένοι».

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ ΤΗΣ 30ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2013 ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΤΙΜΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΡΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

Η ημέρα αυτή, της εορτής των Αγίων Πάντων, έχει πλέον καθιερωθεί ως μία ημέρα ιδιαίτερου συμβολισμού για την ευρύτερη αστυνομική οικογένεια. Μία ημέρα με ξεχωριστή αξία και σημασία στη συνέδεση όλων όσων υπηρέτησαν και υπηρετούν στην Ελληνική Αστυνομία.

Την ημέρα αυτή, τιμούμε τη μνήμη όλων των γνωστών και αγνώστων Αγίων που αγνώστηκαν, μαρτύρησαν ή καθ' οινόδηποτε τρόπο προσέφεραν με ακρίβεια και συνέπεια στο Θεό Αγώνα της Χριστιανικής Αρετής και της Αγάπης προς το Θεό και τον Ανθρώπο. Την ίδια ώρα ημέρα τιμούμε και όλους αυτούς που πριν από εμάς μόχθησαν, κοπίασαν και κατάφεραν να δημιουργήσουν και κυρίως να αναδείξουν και να καθιερώσουν στη συνέδεση του Έλληνα πολίτη την Ελληνική Αστυνομία ως τον πλέον σταθερό και διαχρονικό προστάτη της ζωής, της περιουσίας και των ατομικών και κοινωνικών του δικαιωμάτων.

Τιμούμε τους ανθρώπους εκείνους που με το έργο και την προσφορά τους δίνουν το δικαίωμα, σήμερα, σ' εμάς να είμαστε υπερήφανοι που υπηρετούμε σ' αυτό το Σώμα. Να είμαστε υπερήφανοι που βαδίζουμε στο δρόμο αυτό του χρέους και της προσφοράς που εκείνοι, πριν από εμάς, με θυσίες και κόπο διαμόρφωσαν.

Τιμούμε τους αποστράτους της Ελληνικής Αστυνομίας!

Τιμούμε, στο πρόσωπό τους, την ίδια την ιστορία της Ελληνικής Αστυνομίας. Τη διαχρονική εθνική και κοινωνική της προσφορά.

Τιμούμε τους παλιούς μας συναδέλφους που νέους και άπειρους μας υποδέχθηκαν στο Σώμα. Που μας δίδαξαν με την εμπειρία, τη σοφία, τη συμπεριφορά και το έργο τους. Που μας έμαθαν, εμπράκτως, ότι ο καθημερινός μόχθος είναι βασικό συστατικό στοιχείο της δουλειάς μας.

- Ότι το δημόσιο συμφέρον, η νομιμότητα και η δικαιοσύνη αποτελούν τους βασικούς άξονες της υπηρεσιακής μας δράσης.

- Ότι η αλληλεγγύη μεταξύ μας είναι απαραίτητη για τη συνοχή της Ελληνικής Αστυνομίας και η συμμετοχή στην κοινή προσπάθεια κύρια υποχρέωση και προϋπόθεση για την αποτελεσματική λειτουργία ολόκληρου του Σώματος.

- Ότι η πατρίδα και ο άνθρωπος είναι και πρέπει πάντοτε να παραμένουν σταθεροί και αδιαπραγμάτευτοι αποδέκτες των αποτελεσμάτων του εθνικού και κοινωνικού μας έργου.

Αν σήμερα η Ελληνική Αστυνομία στέκεται στο ύμνος των περισσών και αποτελεί το βασικότερο ίσως παράγοντα σταθερότητας σ' αυτή την κρίσιμη για τη χώρα και τους πολίτες χρονική συγκυρία, το οφείλει όχι μόνον στην προσάθεια των ενεργειών αλλά και στις παρακαταθήκες, το

έργο και την προσφορά των παλαιών συναδέλφων. Των παλαιών αστυνομικών.

Αν σήμερα η Ελληνική Αστυνομία έχει καταξιωθεί στη συνείδηση της κοινωνίας, αν ο σύγχρονος Έλληνας αστυνομικός έχει ταυτιστεί στην αντίληψη του κάθε πολίτη με τις έννοιες της τάξης, της ομαλότητας, της προστασίας και της ασφάλειας του, το οφείλει σ' όλους εκείνους που πριν από αυτούς κατάφεραν με τον καθημερινό τους μόχθο, τη συμπεριφορά, τις θυσίες και τους αγώνες τους ενάντια στο έγκλημα να διαμορφώσουν τις προϋποθέσεις γι' αυτό. Το οφείλει στους απόστρατους του Σώματος που ακόμη και μετά την αποστρατεία τους δεν αποκόπτονται, δεν απομακρύνονται, δεν αποστασιοποιούνται από την αστυνομική πραγματικότητα.

Αντιθέτως, εξακολουθούν να ενημερώνονται, να προβληματίζονται, να ενδιαφέρονται για την Ελληνική Αστυνομία. Εξακολουθούν να παραμένουν ενεργοί και πάντοτε χρήσιμοι συνεργάτες, συνοδοί πόρου, δάσκαλοι και αντικεμενικοί κριτές των ενεργεία συναδέλφων τους. Συμβουλεύονται, υποδεικνύονται, επισημαίνονται, ενθαρρύνονται τους. Στηρίζονται τον αγώνα τους και ενισχύονται ηθικά την προστάθεια τους.

Αιδικά αυτήν την εξαιρετικά κρίσιμη περίοδο που η διατήρηση της ομαλότητας, της νομιμότητας και της κοινωνικής συνοχής αποτελεί υψηλή προτεραιότητα και βασική προϋπόθεση για την επαναφορά της χώρας και της κοινωνίας σε ρυθμούς οικονομικής ανάκαμψης και προόδου, η ανάγκη ενεργοποίησης, συστράτευσης και αξιοποίησης όλων των στελεχών και των δυνάμεων που συνθέτουν τον ευρύτερο αστυνομικό Οργανισμό είναι όχι μόνον προφανής αλλά και επιβεβλημένη.

Είναι αυτονότητο ότι σ' αυτήν την προσπάθεια που καταβάλλεται σ' αυτόν τον αγώνα της Ελληνικής Αστυνομίας για την διατήρηση και διασφάλιση συνθηκών ομαλότητας, ασφάλειας και κοινωνικής συνοχής δεν περισσεύει κανείς.

Σ' αυτήν τη

Πρόγραμμα κατασκηνωτικών περιόδων 2013

ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΑΓΚΥΡΑ - ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΑ ΠΑΤΡΩΝ

8 – 11 Ιουλίου - Για Φοιτητές
 11 – 18 Ιουλίου - Για μαθήτριες δημοτικού
 18 – 27 Ιουλίου - Για Φοιτήτριες
 27 Ιουλ. – 7 Αυγούστου - Για μαθήτριες
 Γυμνασίου - Λυκείου
 10 – 11 Αυγούστου - Διήμερο παλαιών
 κατασκηνωτών
 12 – 23 Αυγούστου - Για μαθητές Γυμνασίου -
 Λυκείου Πατρών
 23 Αυγ. – 1 Σεπτεμβρίου - Για μαθητές Γυμνασίου
 - Λυκείου Πύργου

Για Αριστή
ενημέρωση
στον Κώδικα Οδικής
Κυκλοφορίας

To
χρόνος
Σύζει
Ζωές!

ΟΧΙ
άλλους
θεωρούς

Για Αριστή και Επιτυχή 100% Εκπαίδευση
σε οχήματα όλων των κατηγοριών, Α-Β-Γ-Δ-Ε

Για Αριστή και Λεφαλή οδηγηση
σε απόκτηση Πιστοποιητικού Επαγγελματικής
Ικανότητας (Π.Ε.Ι.)

Για απόκτηση Άδειας Οδηγού Μοτοποδηλάτου
και όλων των νέων κατηγοριών Μοτοσυκλέτας

Σχολή οδηγών των αδελφών
Αλεξίας και Διονύση Μαυροειδή

Εκπαιδευτικόν οδηγών, Πανεπιστημιακού επιπέδου,
με κορυφαίες γνώσεις και πολύχρονη πείρα
που δεν συμβιβάζονται με τίποτα λιγότερα από το Αριστή

στην ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ οδηγών

Αναλαμβάνουμε αναθεωρήσεις διπλωμάτων, επεκτάσεις κ.λπ.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ:

Σε πολύτεκνους - φοιτητές - εβελοντές αιμοδότες
και οικονομικά αδύναμους συνανθρώπους μας.

Κορίνθου 400, Πάτρα, Τηλ. 2610 336.333
697.7.53.53.53, 699.6.17.17.17

**Φιλόλογος καθηγητής παραδίδει
μαθήματα σε μαθητές**

Γυμνασίου - Λυκείου

**Τηλέφωνο επικοινωνίας:
2610/620.860 - κιν.: 6937487073**

Οι των Αποστόλων πρωτόθρονοι, και της Οικουμένης διδάσκαλοι, τω Δεσπότη των όλων πρεσβεύσατε, ειρήνην τη οικουμένη δωρήσασθαι, και ταίς ψυχαίς ημών το μέγα έλεος

Με κάθε μεγαλοπρέπεια και εκκλησιαστική τάξη, ο περικαλλής ιερός Ναός του Αγίου Αποστόλου Παύλου Πατρών τίμησε την Ιερά Μνήμη του Αποστόλου των Εθνών, ιδρυτού της Εκκλησίας της Ελλάδος, εν πληθύσματι εκκλησία.

Το περ. Σάββατο 29 Ιουνίου ανήμερα της εορτής τελέσθηκε πανηγυρική Θεία Λειτουργία εις την οποία προεξήρχε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ.κ. Χρυσόστομος ο οποίος κατά την διάρκεια της Θείας Λειτουργίας χειροτόνησε στον δεύτερο βαθμό της Ιερωσύνης, τον Διάκονο του Ναού π. Αθανάσιο Τσάμπρα.

Ο π. Αθανάσιος, έχει πανεπιστημιακή θεολογική μόρφωση, είναι ένας συνειδητοποιημένος κληρικός, ιεροπρεπής και παραδοσιακός παρά το νεαρό της ηλικίας του.

Συλλειτούργησαν, οι Αρχιμανδρίτες π. Νικόδημος Πετρόπουλος, π. Αμβρόσιος Γκουρβέλος π. Γερβάσιος Παρακεντές, ο Πρωτοπρεσβύτεροι π. Ανδρέας Γεωργακόπουλος, π. Σωτήριος Μανωλόπουλος, ο Πρεσβύτερος π. Γεώργιος Σμεράιδος και οι Διάκονοι Σεραφείμ Αργυρόπουλος, Ιωσήφ Μήλιας, Ιερόθεος Ανδρουτσόπουλος, Χρήστος Λυκουρέστης, Κωνσταντίνος Τσαγκάρης και φυσικά ο χειροτονηθείς ο κληρικός.

ΟΜΙΛΙΑ π. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΣΑΜΠΡΑ

Φόβω παρίσταμαι προ των θυρών του Αγίου Σου Θυσιαστηρίου, και ιδού, έφθασεν η ώρα της ιδικής μου Πεντηκοστής.

Καιρός του λαλείν, ή καιρός του σιγάν; Καιρός να μιλά κανείς, ή καιρός να σωπαίνη;

Φοβούμενος μήπως παρασυρθώ σε λόγους που κρύβουν μέσα τους ρητορισμούς, ήτοι κούφια λόγια, που το μόνο που κάνουν είναι να δημιουργούν γλυκερά συναίσθηματα, τα οποία ως χαλκός ηχών και ως κύμβαλα αλαλάζον, και δεν σώζουν τον άνθρωπο... σήμερα που ο ουρανός βρέχει δι: εμέ τον ανάξιο το έλεος και την χάριν του Παναγίου Πνεύματος, θα ήθελα ως κλέπτης σκεπτόμενος – καθότι αυτοί που κλέβουν την βασιλεία των Ουρανών αυτοί και την κερδίζουν, - θα ήθελα να βάλω στα χεύλη μου λόγια Άγια, λόγια ευλογημένα.

Ως άλλος κλέπτης, θα κλέψω. Θα κλέψω λόγια Αγίων Συγγραφέων, τα οποία η Εκκλησία μας προσευχητικώς αναπέμπει αιώνες τώρα, και αποτελούν την πεπατημένη και ασφαλή ατραπό, που οδηγεί στην Βασιλεία των Ουρανών.

Δόξα σοι, Χριστέ ο Θεός, η ελπίς ημών, δόξα σοι.

Ο τη παλάμη τη αχράντω πλαστουργήσας τον άνθρωπον, ήλθες εύσπλαχνε, τους νοσούντας ιάσασθαι, Χριστέ, τον Παράλυτον εν τη προβατική κολυμβήθρα δια του λόγου σου ανέστησας, Αιμόρου δε το άλγος εθεράπευσας, της Χαναναίας την παίδα ενοχλουμένην ηλέσσας, και την αίτησιν του Εκατοντάρχου ου παρείδες. Δια τούτο κράζω σοι, Παντοδύναμε Κύριε:

ΠΑΝΗΓΥΡΙΖΕ Ο ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΑ. ΧΕΙΡΟΤΟΝΗΘΙΚΕ ΣΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟ ΒΑΘΜΟ ΤΗΣ ΙΕΡΩΣΥΝΗΣ, Ο ΔΙΑΚΟΣ ΤΟΥ ΝΑΟΥ

Δέξαι με προσπίπτοντά σοι, και βοώντα το ήμαρτον. Επί σε επερρίφην, από γαστρός μητρός μου. Θεός μου συ ει, αλλ· ότι εξέλιπτον εν ματαίστητι αι ημέραι μου, γεγυμιωμένος ειμί της σης βωηθείας, εστερημένος από πάστης απολογίας. Άλλα θαρρών τοις οικτηριούς σου κράζω: Άμαρτίας νεότερός μου και αγνοίας μη μνησθής, και εκ των κρυψίων μου καθάρισόν με. Μη απορρίψης με εις καιρόν γήρως, εν τω εκλείπειν την ισχύν μου, μη εγκαταλείπης με, πριν με εις την γην αποστρέψαι, αξίωσόν με προς σε επιστρέψαι, και πρόσσχες μοι εν ευμενεία και χάριτι. Επιμέτρησον ταίς ανομίαις μου τους οικτηριούς σου, αντίθες και άβυσσον των οικτηριών σου, τω πλήθει των πλημμελημάτων μου. Επίσκεψαι με εν τη χρηστότητί σου. Ασφάλισαι την ζωήν μου τοις αγίοις και ιερείς νόμοις σου, Αγγέλω, πιστώ φύλακι παρακατάθου τον ιερέαν σου.

Πνεύμα σοφίας σου τοις εμοίς παράσχου διαλογισμούς, πνεύμα φόβου σου τοις εμοίς επισκίασον έργοις. Πνεύμα ευθές εγκαίνισον εν τοις εγκάτοις μου, και Πνεύματι γηγενούκιο της διανοίας μου στήριξον ολισθρόν ίνα καθ'εκάστην ημέραν, τω Πνεύματι σου τω αγαθώ, προς το συμφέρον οδηγούμενος, καταξιωθώ ποιείν τας εντολάς σου.

Την σην ικετεύω αγαθότητα: Όσα ηξάμηνη, απόδος μοι εις σωτηρίαν.

Προσέτι δέομαί σου Κύριε: Εν πρώτοις μνήσθητι του Αρχιεπισκόπου ημών Χρυσόστομου, ον χάρισαι ταίς αγίαις σου Εκκλησίας εν ειρήνη, σώον, έντιμον, υγιά, μακροημερεύοντα, και ορθοτομούντα τον λόγον της σης αληθείας.

Μνήσθητι Κύριε του Πνευματικού μου Πατρός, του δούλου σου Νικοδήμου Ιερομονάχου, περικράτησον αυτόν εν τω γήρατι αυτού, ότι συ ει ο παρακρατών το γήρας Κύριος, και σε μόνον ηγάπησεν εκ ενότητός αυτού.

Μνήσθητι Κύριε των κατά σάρκα γονέων μου, των δούλων σου Αλεξανδρού και Ευγενίας, και των αδελφών μου, Σπυρίδωνος και Ελένης, και χάρισαι αυτοίς τα προς σω-

τηρίαν αιτήματα.

Μνήσθητι Κύριε της συμβίας μου, της δούλης σου Αγαλίας, ότι «γυνή αγαθή μερίς αγαθή, εν μερίδι φοβουμένων Κύριον δοθήσεται».

Μνήσθητι Κύριε των τέκνων μου, των δούλων σου Αλεξάνδρου, Γεωργίου και Ευγενίας, και οδήγησον αυτά εν τη τρίβω των εντολών σου.

Μνήσθητι Κύριε των συμπροσευχομένων αδελφών, πρεσβυτέρων τε και διακόνων, και σύμπαντος του περιεστώτος λαού. Επί πάντας ημάς τα ελέη σου εξαπόστειλον, πρεσβείασις της Υπερευλογημένης Μητρός σου, Δεσποίνης ημών Θεοτόκου και Αειπαρθένου Μαρίας, των Αγίων σου Αποστόλων Παύλου του Ουρανοβάμονος, Πέτρου του Κορυφαίου και Ανδρέου του Πρωτοκλήτου, του εν Αγίοις Πατρός ημών Αθανασίου του Μεγάλου, Πατριάρχου Αλεξανδρείας, και πάντων σου των Αγίων, Α-

MHN!

Ο Σεβασμιώτατος στην προσλαλία του αναφέρθηκε **ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΑΥΛΕΙΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΔΙΔΑΧΗΣ** και κάλεσε τον νεοχειροτονηθέντα ιερέα να κηρύξει τη διδαχή του Αποστόλου στους πιστούς

Ακόμη, εξήρε το χριστιανικό ήθος του π. Αθανασίου και τον προέτρεψε να συνεχίσει με το ίδιο ζήλο προς Δόξαν Θεού.

Τρεις άγιες προτροπές

Ο Κύριος στο ανάγνωσμα κάνει λόγο για τρία πράγματα:

α) Να μην κατακρίνουμε τους άλλους,

β) Να προσέχουμε σε ποιους μιλάμε για τα άγια της πίστεως, και

γ) Τα αιτήματά μας προς το Θεό να είναι επίμονα. Άς τα δούμε με τη σειρά.

Μην κρίνετε, λέει, για να μην κριθείτε. Με την αυστηρότητα που κρίνετε τους άλλους, με την ίδια θα κριθείτε κι εσείς από το Θεό. Και με το μέτρο που τους μετράτε, θα μετρηθείτε (1-2).

Με ελάχιστες λέξεις είπε κάτι πολύ σπουδαίο. Εύκολο στην κατανόηση, δύσκολο στην πράξη. Να μην κατακρίνουμε τους άλλους, για να μην κατακριθούμε κι εμείς από το Θεό. Συνήθως κατακρίνουμε τους άλλους χωρίς αγάπη γνώση και αφορμή. Λησμονούμε ότι την κρίση ο Θεός την ανέθεσε στο Γιο του, διότι ως άνθρωπος αγαπά τον άνθρωπο, και ως καρδιογνώστης Θεός τον γνωρίζει καλά. Και θα τον κρίνει δίκαια. Γι' αυτό είναι ανάγκη ν' αποδώσει αυτός δικαιοσύνη στον κάθε άνθρωπο.

Και ο Ιωάννης Χρυσόστομος τονίζει ότι απαράπτητο στοιχείο του να κρίνει κανείς είναι η αγάπη. Να μην πω, ρωτάει ρητορικά, ότι είναι κακό ή πορνεία; Να μη διορθώσω τον ασελγαίνοντα; Διόρθωσέ τον, απαντά ο ίδιος, αλλά όχι σαν εχθρός του που ζητάει την τιμωρία του, αλλά σαν γιατρός που κατασκεύαζει φάρμακα. Δεν λέει ο Χριστός· Μη σταματήσεις κάπιοιν από του να αμαρτάνει, αλλά μην τον καταδικάζεις άσπλαχνα.

Άλλο έλεγχος λοιπόν κι άλλο κατάκριση. Ο έλεγχος γίνεται από αγάπη και συνήθως φέρνει καλό αποτέλεσμα. Η κατάκριση γίνεται από περιφρόνηση και δημιουργεί αντιδράσεις. Κι ο απόστολος Παύλος συνιστά στον Τιμόθεο· Έ-

λεγξον επιτίμησον. Και στον Τίτο· Έλεγχε αυτούς αποτόμως. Άλλ' εννοεί ν' ασκούν τον έλεγχο με αγάπη και μετριοπάθεια. Διότι η σωτηρία είναι δικαιολόγηση και ενθάρρυνση του κακού.

Όταν κανείς κρίνοντας τον άλλο λεπτολογεί και ακριβολογεί, θα πρέπει να έχει υπ' όψη του ότι με το διο μέτρο, δηλαδή αυστηρότητα λεπτολογία και ακρί-

ΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Γ. ΣΙΑΜΑΚΗ (Αρχιμανδρίτου Ιεροκήρυκος)

τούτοις έκαναν το δάσκαλο και τον ελεγκτή στους απολούς ανθρώπους.

Πολύ σωστά επισημάνει ο Ιωάννης χρυσόστομος: Αν το κάνεις αυτό από πραγματικό ενδιαφέρον, δείξε πρώτα ενδιαφέρον για τον εαυτό σου, για τα δικά σου μεγάλα αμαρτήματα. Άλλ' εάν καταφρονείς τον ίδιο τον εαυτό του και δεν ενδιαφέρεσαι, τότε είναι φανερό ότι και τον αδερφεία, θα κριθεί και αυτός από το Θεό. Και συνεχίζει ο Κύριος.

Εξάλλου γιατί βλέπεις το αχυράκι στο μάτι του αδερφού σου, και το δοκάρι που είναι μέσα στο μάτι σου δεν το νοιώθεις; ή πώς θα πεις στον αδερφό σου, Άφησέ με να βγάλω το αχυράκι από το μάτι σου, τη στιγμή που το δοκάρι υπάρχει στο δικό σου μάτι; Υποκριτά, βγάλε πρώτα το δοκάρι από το μάτι σου, και τότε θα διακρίνεις το αχυράκι στο μάτι του αδερφού σου, για να το βγάλεις (3-5).

Σαν αχυράκι εννοεί τα μικρά αμαρτήματα. Σα δοκάρι, χοντρό και μακρύ ξύλο που χρησιμοποιείται για τη στέγαση των σπιτιών, εννοεί τα μεγάλα και κραυγαλέα αμαρτήματα. Η δοκός χρησιμοποιήθηκε επιτυχέστατα εδώ από τον μάστορα (τέκτονα) Κύριο με κάπια λαϊκή έννοια υπερβολής, για να φανεί η διαφορά των μικρών και των πολύ μεγάλων αμαρτημάτων.

Λογικότερο είναι ένας που έχει μικρότερα αμαρτήματα να ελέγχει το συνάρθρωπο του που έχει μεγάλα αμαρτήματα, ενώ είναι παράλογο, αυτός που έχει πολύ μεγάλα αμαρτήματα να ελέγχει αυτόν που έχει μικρά αμαρτήματα. Αυτό το δεύτερο πια αν δεν είναι υποκρισία. Ο Κύριος αφήνει ο νους των ακροατών του να τρέξει στους φαρισαίους, που ενώ ήταν κατάφοροι από αμαρτήματα μεγάλα και ηχηρά, εν-

ιερών και των οσίων της εξ αποκαλύψεως Χριστιανικής μας πίστης με όποια άλλη θρησκευτική διδασκαλία ανθρώπων και τελικά γίνονται «Οδηγός προς την Πανθρησκεία».

Παρά ταύτα, η προσπάθεια του Υπουργείου Παιδείας και των συνεργατών του Πρωθυπουργού για την μετατροπή του μαθήματος σε απλή θρησκειολογία και ιστορία πολιτισμού συνεχίζεται και κατά το νέο σχολικό έτος!

Για τότο, επικαλούμενος τις ενοτάσεις και τους παιδαγωγικούς προβληματισμούς της Πανελλήνιου Ένωσης Θεολόγων, ο κ. Ν. Νικολόπουλος, μεταξύ άλλων υπογραμμίζει ότι:

«Ο Ιησούς Χριστός, η Εκκλησία και η σωτηρία του ανθρώπου δεν αποτελούν τους «θεμελιώδεις άξονες» των νέων Προγραμμάτων Σπουδών του μαθήματος των Θρησκευτικών.

Υποβαθμίζονται οι ορθόδοξες Χριστιανικές αξίες που προσφέρουν νόημα και ελπίδα ζωής και τις οποίες τόσο έχουμε ανάγκη πάντοτε και ιδιαίτερα σήμερα στην πολύπλευρη κρίση που περνά η πατρίδα μας.

Ενώ υιοθετείται μια συγκριτική ή θρησκειολογική προσέγγιση.

Και εν κατακλείδι η κατάρτιση των νέων Προγραμμάτων Σπουδών πραγματοποιήθηκε χωρίς να ζητηθεί η γνώμη της Εκκλησίας, των Θεολογικών Σχολών και των Ενώσεων που εκπροσωπούν το σύνολο των θεολόγων καθώς και γονέων και κηδεμόνων των μαθητών».

Κατόπιν των ανωτέρω ο κ. Νικολόπουλος ζητά από τον Πρωθυπουργό να αναθεωρήσει τη στάση του τονίζοντας αυστηρά: «τιμώντας τον αξιακό κώδικα από τον οποίο ο κ. Σαμαράς εμπνέεται ακόμη ως απόγονος των Μπενάκηδων κα της Πηγελόπης Δέλτα».

N. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ ερώτηση προς Α. ΣΑΜΑΡΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ

Ερώτηση προς τον Πρωθυπουργό και τον Υπουργό Παιδείας για το πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος των Θρησκευτικών κατέθεσε ο Γενικός Γραμματέας του Χριστιανοδημοκρατικού Κόμματος Ελλάδος Νίκος Νικολόπουλος, με την οποία ζητά από τον Πρωθυπουργό της Ελλάδας να ενεργήσει για την απ' αρχής πλήρη και ουσιαστική αναμόρφωση αυτών των προγραμμάτων, ώστε το μάθημα να διατηρήσει τον ορθόδοξο χαρακτήρα του και να μην παρεκκλίνει σε ατραπούς συγκρητιστικές και θρησκειολογικές.

Όπως τονίζεται στην νέα κοινοβουλευτική παρέμβαση του XPI.K.E, σκοπός της είναι η πληρέστερη ενημέρωση και σε βάθος συζήτηση στην εθνική αντιπροσωπεία για το περιεχόμενο των θεματικών ενοτήτων των πιλοτικά εφαρμοζόμενων σε σχολεία της χώρας μας νέων Προγραμμάτων Σπουδών του μαθήματος των Θρησκευτικών Δημοτικού και Γυμνασίου, καθώς και η αποτίμηση μα και η κρίση των πληρεξούσιων του λαού μα προπαντός και της πολιτικής γηγεσίας του Υπουργείου Παιδείας αν αρμόζει να διδάσκονται σε ορθόδοξους μαθητές.

Το κεφαλαιώδες αυτό θέμα το Νικολόπουλος έφερε και στη Βουλή και μάλιστα με τη διαδικασία του κοινοβουλευτικού ελέγχου, όπου και εξήγησε να υλοποιήσει η κυβέρνηση όσα προεκλογικά υποσχέθηκε ο κ. Αντώνης Σαμαράς και ως Νέα Δημοκρατία στο σύνολό της.

Συγκεκριμένα τονίζεται ότι ο ίδιος ο κ. Σαμαράς ως Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης υπερθεμάτιζε και κατήγγελλε όσους οδηγούν στην εξίσωση των

Φώτιος & Ευφροσύνη Καραβίτη

OPTICAL CENTER

Παντανάσσης 43 και Κορίνθου
στον πεζόδρομο

* Γυαλιά οράσεως, σκελετός και φακοί 49,90 ευρώ

* Γυαλιά πλίου, νέες παραλαβές 2013, από 50 και 70 ευρώ

* Γυαλιά πλίου, ο σκελετός δώρο και ο πελάτης πληρώνει μόνο τους φακούς 25 ευρώ.

* Και πολλές προσφορές εντός του καταστήματος

Τηλ.: 2610/621.800 - 6945-783.799 ΠΑΤΡΑ

Σάββατο Β' εβδομάδος,
Με 7,1-8

τούτοις έκαναν το δάσκαλο και τον ελεγκτή στους απολούς ανθρώπους.

Πολύ σωστά επισημάνει ο Ιωάννης χρυσόστομος: Αν το κάνεις αυτό από πραγματικό ενδιαφέρον, δείξε πρώτα ενδιαφέρον για τον εαυτό σου, για τα δικά σου μεγάλα αμαρτήματα. Άλλ' εάν καταφρονείς τον ίδιο τον εαυτό του και δεν ενδιαφέρεσαι, τότε είναι φανερό ότι και τον αδερφεία, θα κριθεί και αυτός από το Θεό. Και συνεχίζει ο Κύριος.

φό σου δεν τον κρίνεις από ενδιαφέρον για τα μικρά αμαρτήματά του, αλλά διότι θέλεις να τον δεξερεύσεις. Ο Κύριος δεν απαγορεύει τον έλεγχο ή τη δύρθωση, αλλά δεν θέλει να δείχνουμε αμέλεια ή ανοχή στα δικά μας αμαρτήματα, και να πηδάμε στ' αμαρτήματα των άλλων. Τετραγωνική λογική. Βαθειά ενδοσκόπηση. Αφαίρεση της μάσκας.

Να μη δίνετε το άγιο στα σκυλιά, προσθέτει ο Κύριος, και να μη ρίχνετε τα μαργαρίταρια σας μπροστά στους χοίρους, για να μην τα τσαλαπατήσουν με τα πόδια τους

Αφθάστου μεγαλείου προσωπικότης είναι ο Παύλος, ο Απόστολος των Εθνών.

Η ανάλυσις όλων των πτυχών της φυσιογνωμίας του θα απαιτούσε πολλούς τόμους. Και όντως έχουν γραφή σπουδαία και πολλά έργα περί του Παύλου.

Προκειμένου να ασχοληθή κανείς με το θέμα της σχέσεως Παύλου και Δικαίου θα έπρεπε να έχη την προσήκουσαν εξειδίκευσιν, θεολογικήν και νομικήν δηλ. κατάρτισιν. Ωστόσον ο υπογράφων εκ διαφόρων συναφών μελετημάτων επιχειρεί επικαίρως συνοπτικήν εξέτασιν του θέματος.

Ο Παύλος έχει πατρίδα την Ταρσόν της Κιλικίας, που ήταν σταυροδόριμη και σύνορον μεταξύ Ανατολής και Δύσεως, πόλισμα ακμάζον, όπου εδέσποζαν η ελληνική φιλοσοφία, το πνεύμα της Ανατολής και η Ιουδαϊκή βιβλική παράδοσις. Ήτοντας κέντρον Γραμμάτων και Τεχνών, όπου εκυριαρχούσαν η Ελληνική γλώσσα, ο Ρωμαϊκός νόμος και ο Ιουδαϊσμός. Έτοιμης ο Παύλος του Νομοδιδάσκαλου Γαμαλιήλ, Εβραίων, σπουδαστής του Ιουδαϊκού Νόμου και επύγχανε έμπλεως φιλοσοφικής παιδείας. Μετά την στροφήν τους εις την Χριστιανικήν Πίστιν κατέστη ο θερμός Απόστολος του Χριστιανισμού χωρίς να λησμονήσῃ τον κόσμον του Δικαίου, όπου είχεν αναστράφη.

Η θέσις του μεγάλου ανδρός έναντι βασικών θεωρητικών προβλημάτων του Νόμου, του Μωσαϊκού αλλά του Ρωμαϊκού αποσαφηνίζεται επαρκώς και μάλιστα γενικώς έναντι του Δικαίου.

Λέγοντες Δίκαιον ενούμεν το σύνολον κανόνων, που αποβλέπουν εις την ρύθμισην των σχέσεων και της συμπεριφοράς των πολιτών μεταξύ των προς εξασφάλισην της αρμονικής συνυπάρξεως και συνεργασίας των μελών της κοινωνίας.

Επομένως δια να επιζήσῃ μία κοινωνία πρέπει να ακολουθή κανόνας Δικαίου παρά την ποικιλίαν και

ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΝ

την ανομοιότητα των μελών της. Οι κανόνες Δικαίου οδηγούν προς την έννοιαν της Δικαιοσύνης. Ο Παύλος γενικώς αντιλαμβάνεται τον Νόμον ως απλήν έκφρασην της Δικαιοσύνης, η οποία προσλαμβάνει κύρος και δύναμιν αποφασιστικήν. Επειδή υφίστανται διακρίσεις και διαφοροποιήσεις μεταξύ των ανθρώπων κατά λόγον μορφώσεως, φρονήσεως, ιδεών, έργων και αρετής μεταξύ των ανθρώπων η μεγάλη αυτή αρχή διακηρύσσεται ως προσδιοριστικός συντελεστής, ως θεμελιώδες στοιχείον και αίτημα εις μίαν κοινωνίαν. Ο Νόμος, ήτοι το γραπτόν κείμενον δεν ημπορεύει να λογισθή ως ταυτόσημον στοιχείον της Δικαιοσύνης. Ο έγγραφος Νόμος δεν εξαντλεί την αναζήτησιν, αλλά το μέον προς επιδώξιν του τελικού σκοπού, που είναι η Δικαιοσύνη, η υπόστασις της οποίας ενσαρκώνται εις τον Χριστόν. Λέγει ο Απόστολος Παύλος: «Τέλος γαρ νόμου Χριστός εις δικαιοσύνην» (Ρωμ. 1'4). Η ιδέα της Δικαιοσύνης είναι έμφυτος. Είναι η ιδέα του «φυσικού δικαίου», του δικαίου που έχει εμφυτευθή εις τον κάθε άνθρωπον ανεξαρτήτως έθνους και φυλής.

Ο Παύλος αποφαίνεται: «Όταν γαρ έθνη τα μη νόμον έχοντα φύσει τα του νόμου ποιεί, ούτοι μη νόμον έχοντες εαυτοίς εισί νόμος» (Ρωμ. B' 14). Ερμηνεύεται το εδάφιον από τον αειμνηστον καθηγητήν Π. Τρεμπέλα ως εξής: (Διότι όταν ο άνθρωποι ανήκοντες εις την τάξιν των θεοσεβών εθνικών, οι οποίοι δεν έχουν νόμον γραπτόν διοθύντα εις αυτούς υπό του Θεού, οδηγούμενοι υπό του εμφύτου ηθικού νόμου πράττουν ό,τι ο γραπτός νόμος διατάσσει, καίτοι δεν έχουσι γραπτόν νόμον, νόμος είνε ο ίδιος ο εαυτός των, δηλ. η συνείδησή των). (Π. Τρεμπέλας «Υπόμνημα εις τας επιστολάς του Παύλου» εκδ. «Ζωή» 1937, σελ. 27).

Όντως η έννοια της Δικαιοσύνης δεν ενδείκνυται να εξαντλήται εις τον γραπτόν νόμον, εις το νεκρόν γράμμα, αλλά να κατευθύνεται προς το πνεύμα. «Το γαρ γράμμα αποκτείνει, το δε πνεύμα ζωοποιεί». (Β' Κορινθ. Γ' 6). Η σκέψης αυτή είναι συμφώνος και εναρμονίζεται προς τον αγώνα του Παύλου κατά του ξηρού νόμου, ο οποίος τότε μόνον είναι «καλός» και «λυσιτελής» «εάν τις αυτών ομίμως χρήται ειδώς (γνωρίων) τούτο, ότι δικαίωνος ου κείται».

Τοιουτορόπως ο Παύλος με την ωραίαν εικόνα, που χρησιμοποιεί και την αγωνιστικήν φράσιν, που διατυπώνει, ως προς τον ξηρόν νόμον, διαπιστώνει ότι δια τους τιμίους και δικαίους ανθρώπους δεν υφίσταται η ανάγκη των νόμων.

Κατά την αρχαίαν αντίληψιν ισχύει η ρήτρα: «Τοις καλοίς καγαθοίς ουδέν δεήσει πολλών γραμμάτων». (Ήτοι δια τους εντίμους και αγαθούς ανθρώπους δεν προκύπτει η χρεία πολλών νομικών διατάξεων). Και η καθοδηγία της συνείδησεως, του εμφύτου ηθικού νόμου ασκεί εξυψωτικήν επιπρόσθιν και επίδρασιν. Ο νόμος, λέγει ο Παύλος, έχει ορισθή δια τους ανυποτάκτους, τους ανόμους, τους ασεβείς, τους αμαρτωλούς, δι' αυτούς που βεβηλώνουν τα πάντα, που στερούνται ιερών και οσίων, δι' αυτούς που θανατώνουν τον πατέρα και την μητέρα, τους φονείς, τους ανηθίκους, δι' εκείνους που πωλούν ως ανδράποδα τους συναθρώπους των, δια τους ψευδολόγους, τους επιόρκους και τους υπευθύνους προς κάθε τι το οποίον αντιτίθεται προς την ορθήν και υγιά διδασκαλίαν της Εκκλησίας.

Ο νόμος είναι όργανον αναζητήσεως του τελικού σκοπού. Δεν είναι αυτοσκοπός. Η Δικαιοσύνη εξαντλείται, περιέχεται εις την αγάπην και εντός του κλίματος αυτού ανθοφορεί και καρποφορεί. Δεν δεσμεύεται από τον νόμον, αλλά μέσα εις τον

νόμον υπάρχει: «Νόμον νουν καταργούμεν;... μη γένοιτο, αλλά νόμον ιστώμεν...» (Ρωμ. Ιγ' 1-8).

Είναι αληθές ότι η δίψα και η πείνα της δικαιοσύνης διακρίνει την ενδοτέραν ζήτησιν και αναφέρεται εις την εσωτερικήν ανάγκην του ανθρωπίνου όντος. Την δικαιοσύνην προσπελάζομεν με τον νόμον της συνείδησεως, που λειτουργεί ως «συμ-

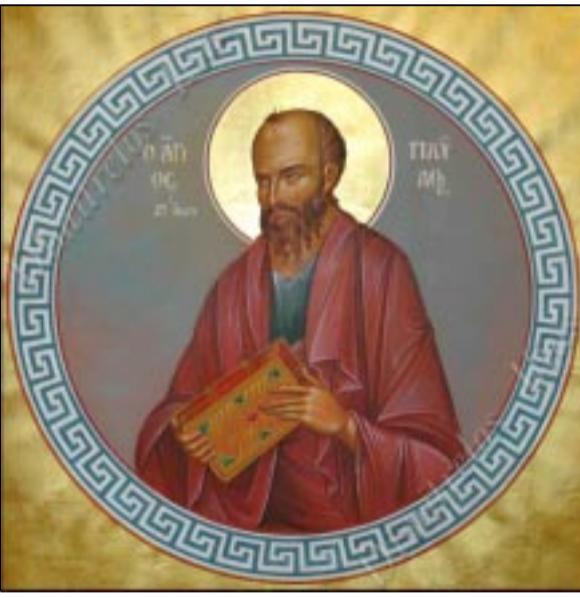
μαρτυρία». «Διό ανάγκη υποτάσσεσθαι ου μόνον δια την οργήν, αλλά και την συνείδησιν». (Ρωμ. Ιγ', 5). (Δηλ. οφείλει κανείς να πειθαρχή εις τους νόμους όχι μόνον εκ φόβου, των κυρώσεων και της τιμωρίας, αλλά από τας απαγορεύσεις της συνείδησεως). Όντως η νομοθετική και πιεστική προσταγή παραμερίζεται από την προσταγήν της συνείδησεως, το «ενδότερον συνείδος».

Το Δίκαιον του Παύλου φανερώνει μίαν προσφοράν έξοχον του Χριστιανισμού και όχι απλώς ωραίας συλλήψεις. Φανερώνει χειροπιαστήν πραγματικότητα. Παλαιός σοφός νομικός και Χριστιανός διανοητής καθηγητής εσημείωνε: «Ο Παύλος προσφέρει δίκαιον όχι ως προσταγήν, αλλ' ως πνευματικήν βιολογικήν ανάγκην. Ό,τι λοιπόν ο Παύλος δημιουργεί είναι η πνευματική δύναμις, ας επιτραπή η έκφρασις, το πνευματικόν νεύρον του δικαίου. Η διαφορά επομένως του δικαίου, το οποίον ο Παύλος κηρύπτει και διαπλάσσει μέσα εις τον άνθρωπον, από του θετικού δικαίου, δεν είναι διαφορά ως προς το περιεχόμενον του κανόνος, είναι μια διαφορά ως προς την πηγήν και ως προς Εκείνον εις τον οποίον ο κανόνας απευθύνεται. Πηγή του Δικαίου του Παύλου είναι ο Ουρανός, ο ομιλών εις την συνείδησιν του ανθρώπου. Και θεσμός, ο οποίος φέρει την προσταγήν του Ουρανού εις την συνείδησιν είναι η Πίστις. Δι' εκείνον, ο οποίος δεν πιστεύει εις τον Ουρανόν και την προσταγήν του, το Δίκαιον του Παύλου είναι κάτι το αινιγματικόν, το ακατανόητον». (Αλεξ. Ν. Τσιριντάνης: «Παύλος και Νόμος», περιοδ. «ΑΚΤΙΝΕΣ», τευχ. 117, Ιουν. 1951, σελ. 486).

**Του Δημητρίου Ν.
Παπαδανασόπουλου**
Φιλολόγου - τ. Λυκειάρχου

Κατά συνέχειαν συμπληρώνει ο μέγας Παύλος: «Μηδενί μηδέν οφείλετε, ει μη το αγαπάν αλλήλους...» κλπ. (Ρωμ. Ιγ' 8) (Ήτοι και τίποτε να μη οφείλετε (να μη χρεωστήτε) εις κανένα, παρά μόνον το να αγαπάτε ο ένας τον άλλον...) (βλ. Π. Τρεμπέλας: «Υπόμνημα εις τας επιστολάς του Παύλου», Εκδ. «Ζωή», 1937, σελ. 112).

Η όλη φωτεινή γραμμή του Παύλου με νηφάλιον και κρυστάλλινον τρόπον και ζωντανόν λόγον διήκει επί πολλών πτυχών εις τον κοινωνικόν βίον με πρώτην θέσιν την αγάπην και την δικαιοσύνην. Τα κείμενα των Παυλείων Επιστολών διαδηλούν ευγλώτως την αλήθειαν αυτών, και, εις τον βασικόν τομέα της σχέσεως του Αποστόλου των Εθνών με το Δίκαιον, όπου αδρομερώς συνωψίσαμεν τα δέοντα στοιχεία.

ευνομούμενη τότε λέγει: «Οι γαρ άρχοντες ουκ εισί φόβος των αγαθών έργων αλλά των κακών...» (Ρωμ. Ιγ' 3), μάλιστα δε τα όργανα της εξουσίας θεωρούνται ως «διάκονοι του Θεού».

Ο Παύλος φρονεί ότι εφ' όσον οι πολίται προστατεύονται από τον νόμον, οφείλουν να συμμορφώνωνται εις τα προστάγματα της Πολιτείας και να εκπληρώνουν το χρέος των: «αποδίδοντες πάσι τας οφειλάς των φόβων τον φόβον, τω το τέλος, το τέλος, τω την τιμήν την τιμήν...» (Ρωμ. Ιγ' 7). (Δηλ. Αποδώσατε λοιπόν εις όλους, όσοι κατέχουν εξουσίαν, τα οφειλομένα και ανήκοντα, εις τον εισπράττοντα τον εκ των εισοδημάτων και τον κεφαλικόν φόρον, αποδώσατε τον φόρον, εις τον εισπράττοντα τον τελωνειακόν δασμόν, αποδώσατε τον βαθύν σεβασμ

Ας αναλάβουμε σταυροφορία για να σωθή το πράσινο, να σωθούν τα δάση μας, να σωθή η πατρίδα μας

ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ κ.κ. ΚΟΣΜΑ

Εισήλθαμε ήδη και ζούμε την περίοδο του θέρους. Το καλοκαίρι είναι χρονική περίοδος η οποία έχει και προσφέρει πολλά καλά σε όλους μας. Έχει όμως και μερικά δυσάρεστα.

Ένα από αυτά είναι οι πυρκαϊές, οι οποίες καταστρέφουν τα δάση μας. Το δένδρο, το πράσινο, τα δάση είναι δώρα του Δημιουργού μας προς τον άνθρωπο, εξαίρετα και αναγκαιότατα. Δεν ευχαριστούν μόνο τον άνθρωπο, ούτε μόνο τρέφουν το ζωικό βασίλειο με τα φύλλα τους και τους καρπούς τους. Αποτελούν βασική προϋπόθεση για όλη τη ζωή του ανθρώπου.

Από τα δάση έχουμε τεράστια ωφέλεια οικονομική, υγιεινή, προστατευτική, τουριστική. Μας δίνουν για παράδειγμα τα ξύλα, το οξυγόνο, ιδίως σήμερα που η ατμόσφαιρα έχει εν πολλοίς μολυνθή από τα καυσαέρια. Προστατεύουν τα εδάφη, αφού οι βαθειές ρίζες των δένδρων συγκρατούν το πολύτιμο χώμα, προστατεύουν χωριά, πόλεις, συνοικισμούς από τη μανία των χειμάρρων. Προσφέρουν σε όλους μας πρεμία και γαλήνη.

Επισκεπτόμενοι και παραμένοντες στο δάσος, θαυμάζουμε τα πανύψηλα δένδρα, απολαμβάνουμε την δροσιστική σκια, ανανεώνουμε τον καθαρό αέρα, υμνούμε και δοξάζουμε τον πλάστη και Δημιουργό μας.

Όλη αυτή την ωραιότητα, την προσφορά την ωφέλεια, την ευλογία, την απομακρύνει, την αφανίζει, την καταστρέφει η φωτιά την οποία η ηθελημένη ή η αθέλητη απροσεξία μας αφήνει κοντά η μέσα στο πράσινο,

στο δάσος. Ούτε η απληστία ούτε η πλεονεξία των κυνηγών του κέρδους καταστρέφουν το δάσος όσο η φωτιά.

Η Ελλάδα μας ήταν ένα απέραντο καταπράσινο δάσος και σήμερα ένεκα της φωτιάς διατηρεί ελάχιστες δασικές εκτάσεις.

Για όλους αυτούς τους λόγους, πατρικά και θερμά, παρακαλώ όλους μας να προσέξουμε αυτό το καλοκαίρι τα δάση μας, το πράσινο της περιοχής μας και της πατρίδος μας.

Μην πετάμε και μην αφήνουμε αναμμένα σπίρτα η τσιγάρα. Μην ανάβουμε φωτιές μέσα σε δασώδεις περιοχές. Μην παίζουμε με τη φωτιά! Αν δούμε φωτιές, ίχνη φωτιάς ή ύποπτες κινήσεις απειλής του πρασίνου ή του δάσους, ας ειδοποιήσουμε το Δασαρχείο, τις αστυνομικές αρχές ή την πυροσβεστική υπηρεσία. Και αν βρεθούμε κοντά σε αναμμένη φωτιά ας τρέξουμε να συμπαρασταθούμε στους αδελφούς πυροσβέστες, οι οποίοι με κίνδυνο της ζωής τους δίνουν τη μάχη με τη φωτιά.

Αγαπητοί, ας ακούσουμε τον μεγάλο μας άγιο και προστάτη Ιερομάρτυρα Κοσμά τον Αιτωλό. Μας συμβουλεύει να αγαπήσουμε τα δένδρα για να προκόψουμε.

Να το να φωνάξουμε προς όλες τις κατευθύνσεις: Η φωτιά που καίει τα δάση μας είναι καταστροφή, είναι εγκληματική ενέργεια κατά της Ελλάδος και των αδελφών Ελλήνων.

Ας αναλάβουμε σταυροφορία για να σωθή το πράσινο, να σωθούν τα δάση μας, να σωθή η πατρίδα μας.

Διακρίσεις για τον Α.Ο. ΓΑΛΗΝΗ

Το Σάββατο 29 Ιουνίου 2013 διεξήχθη στο Μαρκόπουλο Αττικής το πρωτάθλημα ανοιχτού χώρου για αθλήτες και αθλήτριες έως και 20 ετών.

Στον αγώνα αυτό, η αθλήτρια του Α.Ο. ΓΑΛΗΝΗ, Αντωνία Καπερώνη, έλαβε την 3η θέση και το χάλκινο μετάλλιο στην κατηγορία νέων γυναικών ολυμπιακού τόξου στα 70 μέτρα, κερδίζοντας στον μικρό τελικό του ολυμπιακού γύρου (αγώνες μπαράζ) την

αθλήτρια του Πανελλήνιου, Δήμητρα Κουλούρη με 6-0.

Την 1η θέση έλαβε η Αριάδνη Χόρτη του Σ.Ο. Αθηνών Ερμής και τη 2η η Αννίτα Γκορίλα του Α.Ο. Στόχος.

Ευχάριστα ήταν τα αποτελέσματα και για τον αθλητή του στίβου του Α.Ο. ΓΑΛΗΝΗ, Μελιντιάν Φιλάι, ο οποίος στο πανελλήνιο Πρωτάθλημα Στίβου Εφήβων – Νεανίδων που διεξήχθη στη Λάρισα στις 29 & 30 Ιουνίου 2013, έλαβε την 6η θέση στην πανελλήνια κατάταξη στο άλμα εις ύψος με επίδοση 1.90 μ.

Αξίζει να σημειωθεί ότι με την ίδια επίδοση (1.90 μ), ο εν λόγω αθλητής, στο περσινό πανελλήνιο πρωτάθλημα στίβου στην κατηγορία των παίδων, είχε λάβει την 2η θέση.

Ο "ΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΟΣ" ΣΥΝΤΟΜΑ ΘΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΜΕΓΑΛΟΥΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

ΤΩΡΑ, ΣΤΑ ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ, ΙΤΕΑ ΦΩΚΙΔΟΣ, ΑΙΓΙΟ, ΚΑΤΩ ΑΧΑΪΑ

Κάθε Σάββατο, ο "Ε" κυκλοφορεί πλέον και στην Κ. Αχαΐα και συγκεκριμένα από το Κτηματομεσιτικό Γραφείο του κ. Ανδρέα Νικολόπουλου, Δεξαμενού 11, τηλ.: 26930/23075 και κιν.: 6972022100.

Επίσης, στα Καλάβρυτα από το Κεντρικό Πρακτορείο Τύπου του κ. Φώτη Κουτσογιαννόπουλου που βρίσκεται στην κεντρική πλατεία της Μαρτυρικής πόλεως, καθώς, στην Ιτέα Φωκίδος όπου οι αναγνώστες μας μπορούν να την προμηθεύονται από τα γραφεία της ιστορικής τοπικής εφημερίδος "Ο ΑΓΩΝ" της Ιτέας (Λεωφόρου Ηρώων 25) τηλ.: 22650 32444 και στα δύο κεντρικά περίπτερα του Αιγίου.

Σύντομα ο "Ε" θα κυκλοφορεί, σε κεντρικά σημεία των Αθηνών, Ακράτα, Αγρίνιο, Μεσολόγγι, Βόλο, Θεσσαλονίκη, Ναύπακτο, Πύργο κ.α.

Κάθε εβδομάδα θα σας ενημερώνουμε για τα νέα σημεία παρουσίας του.

**11ήμερη Προσκυνηματική
Εκδρομή εις**

**ΑΓΙΟΥΣ ΤΟΠΟΥΣ
ΚΑΙ ΟΡΟΣ ΣΙΝΑ**

Δια τας Εορτάς
**ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ
& ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ**

**Το Προσκύνημα οργανώνει
η ενορία της Αγίας Τριάδος
Πατρών**

Αναχώρηση: Κυριακή 18η Αυγούστου 2013
Επιστροφή: Τετάρτη 28η Αυγούστου 2013

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ - ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
Ιερός Ναός ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ ΠΑΤΡΩΝ
π. Ανδρέας Γεωργακόπουλος
Τηλ.: 2610/321122 - Κιν.: 6977.566520

AutoMintzas
AUTO ELECTRIC CENTER
ΕΙΑΓΟΓΕΣ ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ-ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΕΙΟ ΑΥΤΟΤΟΝ

www.automintzas.gr

AutoMintzas - Auto Electric Center
Καλοκατάρη 1, Ν. Σούνι Πατρών, Τηλ./Φax: +30 2610.641.860
E-mail: info@automintzas.gr

**Σημεία Διακινήσεως
του «Εκκλησιολόγου»
για την Πάτρα είναι:**

- * Τυπογραφείο «Κολλιόπουλου», (Ακρωτηρίου 55)
- * Αγιογραφικός Οίκος «Τζελάτη», (Γεροκωστοπούλου 29α)
- * Μοναστηριακή Τράπεζα" Παρασκευής Θεοδωράτου Ερμού 90 (έναντι Αστυνομίας).
- * Οπτικά «Καραβίτη», (Παντανάσσης 43)
- * Εκκλησιαστικά Είδη «Γεσθημανή», (Οθωνος Αμαλίας 97)
- * Εκκλησιαστικά Είδη, Νεκταρίου Μπούσια (Γοργοποτάμου 6 – πλησίον LIDL)
- * Περίπτερο έμπροσθεν Ι.Ν. Αγίας Βαρβάρας
- * Περίπτερο Κορίνθου & Μιαούλη
- * Περίπτερο Έλληνος Στρατιώτου και Λευκωσίας
- * Περίπτερο πλατείας Αγίας Λαύρας, άνω μέρος.

**Τηλέφωνα επικοινωνίας
με τον "Εκκλησιολόγο":**

πρωινές ώρες 9.00 π.μ. - 1.30 μ.μ.
2610/341515, απογευματινές από 5.30 μ.μ. έως 8.00 μ.μ.: 2610/222392 λειτουργεί και ως Fax.
Καθ' όλη την ημέρα στα κινητά: 6942507002,
(vodafone), 6985847585 cosmote.

Ο Εκκλησιολόγος

Περίοδος αγοριών : 2-17 Ιουλίου
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : 6974727830, 6972161900
Περίοδος κοριτσιών : 17-31 Ιουλίου
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : 2610-321.073, 2610-221.934
Ιστοσελίδα : www.anaplastiki.gr
e-mail : anaplastiki@freeemail.gr

Το Τυπικόν του Αγίου Σάββα και η χρησιμότης του σήμερα

Όλοι σχεδόν οι κληρικοί και οι ψάλτες γνωρίζουν (ή τουλάχιστον έχουν ακούσει) ότι το επίσημο Τυπικόν της Εκκλησίας της Ελλάδος και πολλών άλλων Πατριαρχείων και αυτοκεφάλων Εκκλησιών είναι το **Τυπικόν της Μεγάλης Εκκλησίας** (εφεξής Τ.Μ.Ε.), που εκδόθηκε στην Κωνσταντινούπολι το 1888, και το οποίο καλείται επίσης «Τυπικόν Βιολάκη», επειδή την έκδοση εκείνη επιμελήθηκε και ανασυνέταξε ο πρωτοψάλτης Γεώργιος Βιολάκης. Πολλοί μάλιστα έχουν φροντίσει να προμηθευτούν το εν λόγω τυπικό και το έχουν προς μελέτη στην προσωπική τους βιβλιοθήκη ή στον ναό τους. Εκτός όμως από το Τ.Μ.Ε. υπάρχει και ένα άλλο εξίσου σπουδαίο τυπικό, το ιεροσολυμιτικό Τυπικόν της Λαύρας του αγίου Σάββα ή συντομώτερα «**Τυπικόν Αγίου Σάββα**» (εφεξής Τ.Α.Σ.), το οποίο για 5 περίπου αιώνες ήταν το μοναδικό τυπικό που διέθεταν οι ενορίες και οι μονές μας είτε σε έντυπη είτε σε χειρόγραφη μορφή, και μάλιστα κατά τους ζιφερούς χρόνους της τουρκοκρατίας.

Επειδή το Τ.Α.Σ. είναι αρχαιότατο και επειδή είχε καθιερωθή σε ολόκληρη την Ορθόδοξη Εκκλησία για τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα αλλά και λόγω της πληρότητός του και της ορθότητος των διατάξεών του, είναι ένα τυπικό πανορθοδόξου κύρους, που έχει επιδράσει καθοριστικά στην διαμόρφωση της σύγχρονης εκκλησιαστικής λατρείας και αποτελεί πηγή του τυπικού ισούκυρη και ισάξια με το πατριαρχικό Τ.Μ.Ε.. Βέβαια μεταξύ αυτών των δύο τυπικών υπάρχουν και αρκετές διαφορές, αφού το μεν Τυπικόν του Αγίου Σάββα εκπροσωπεί την μοναστηριακή τάξη το δε Τυπικόν της Μεγάλης Εκκλησίας την ενοριακή. Και ως πρώτη και κύρια βάσι για την κοινωνική λατρεία στις ενορίες μας δεν μπορεί να είναι άλλη παρά η κωνσταντινουπολίτικη έκδοσης του Τ.Μ.Ε.: δεν παύει όμως και το Τ.Α.Σ. να είναι ιδιαιτέρως χρήσιμο, ίδιως σε περιπτώσεις που το Τ.Μ.Ε. παρουσιάζει ασάφειες ή ελλείψεις ή ακόμη και διατάξεις αντιφατικές ή ελάχιστα ορθές.

Είναι αλήθεια ότι αυτές οι σχέσεις συνυπάρχεων, συναλλήλιας και αλληλοσυμπληρώσεως αυτών των δύο σημαντικών τυπικών της Ορθόδοξης Εκκλησίας δεν γίνονται εύκολα κατανοητές. Και ωρισμένοι αντί να τα χρησιμοποιούν συνθετικά και δημιουργικά, τα βλέπουν αντιθετικά και διχαστικά, προβάλλουν μονόπλευρα το ένα από τα δύο εις βάρος του άλλου, θεωρούν ότι το ένα τυπικό είναι σχεδόν σαν θεόπνευστο ευαγγέλιο και το άλλο τελείως απορριπτέο και απόβλητο, και άλλα παρόμοια. Επί παραδείγματι πολλοί υποστηρίζουν ότι στις ενορίες πρέπει να λαμβάνεται υπόψιν αποκλειστικώς και μόνο το Τυπικόν της Μεγάλης Εκκλησίας, οποιανδήποτε δε αναφορά στο Τυπικόν του Αγίου Σάββα την απορρίπτουν μετά βδελυγμάς. Αν τυχόν κάποια διάταξης ληφθή από το Τ.Α.Σ., εξανίστανται και διαμαρτύρονται, και αν κάποιος τολμήσῃ να πη τότι στο τάδε σημείο το Τ.Μ.Ε. έχει έλλειψη ή ακόμη και σφάλμα και πρέπει να ρυθμισθή με βάσι το Τ.Α.Σ., είναι έτοιμοι να τον εξουθενώσουν. Δεν χρειάζεται καν να λεχθή ότι τέτοιους είδους αντιλήψεις και συμπεριφορές προδίδουν άγνοια της ουσίας της λατρείας και διαστρέβλωση της χρήσεως και του σκοπού του τυπικού. Και το κυριώτερο, δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι το ίδιο το Τ.Μ.Ε. χρησιμοποιεί ως έγκυρη και σεβαστή πηγή το Τ.Α.Σ., όπως θα δούμε στα ακόλουθα παραδείγματα.

Αναφέρει το Τυπικόν της Μεγάλης Εκκλησίας (Τ.Μ.Ε., σ. η) ότι «**συμπεσούσης Κυριακής τη κδ· Δεκ., καταλυμάπνεται η αναστάσιμος ακολουθία...**, ως αναφέρει το Τυπικόν του Κωνσταντίνου, ως και **άλλο Τυπικόν έντυπον**, εκδοθέν των „**αχπε' κα? φέρον επιγραφήν** „Τυπικόν της εκκλησιαστικής ακολουθίας“». Αυτό το τελευταίο είναι το Τυπικόν του Αγίου Σάββα (Τ.Α.Σ.), έκδοσης Βενετίας 1685. Βλέπουμε δηλαδή ότι ο Γεώργιος Βιολάκης και οι συνεργάτες του χρησιμοποίησαν το Τ.Α.Σ. προς έλεγχο μιας διατάξεως του παλαιοτέρου Τυπικού Κωνσταντίνου.

Όταν ο συντάκτης του Τ.Μ.Ε. σημειώνει στην Προθεωρία (§19) ότι «**τα Σάββατα, καθ' ά ου τυγχάνει εορτή επισήμου αγίου, αντί του "Θεός Κύριος" ψάλλεται το Αλληλούια μετά των ωρισμένων στίχων αυτού ("Μακάριοι ους εξελέξα...") και λέγονται τα γνωστά απολυτικά "Απόστολοι μάρτυρες". Δόξα, "Μνήσθητι Κύριε". Και νυν, "Μήτηρ αγία",** έχει υπόψει του τις αναλυτικές οδηγίες του bou κεφαλαιου του Τυπικού του Αγίου Σάββα, τις οποίες προϋποθέτει ως γνωστές, γι' αυτό η Προθεωρία του Τ.Μ.Ε. δεν περιλαμβάνει πλήρη και αναλυτική διάταξη των ακολουθών επιτερινού όρθρου και λειτουργίας του Σαββάτου με αλληλούια. Γενικώς οι αρχαίες τυπικές διατάξεις του Τ.Α.Σ. είναι σεβαστές για το Τυπικόν της Μεγάλης Εκκλησίας, το οποίο διδάσκει ως γενική αρχή να προτιμούμε την αρχαία τάξη ήταν έναντι των νεωτερισμών. Και συχνά ανα-

γνωρίζει ότι οι διατάξεις του Τ.Α.Σ. είναι ακριβείς και ορθότερες (Τ.Μ.Ε. σ. 254 υποσ. 3' σ. 313 υποσ. 3), ενώ δεν είναι λίγες οι φορές που προϋποθέτει ότι «η τάξης» του Τ.Α.Σ. είναι γνωστή στους πάντες και σε καθημερινή ισχύ και εφαρμογή.

Στην περίπτωση που η εορτή του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου τύχη την Μ. Πέμπτη (κατά το παλαιό ημερολόγιο), το Τ.Μ.Ε. ορίζει να τελήται η λειτουργία του Χρυσοστόμου, αναφέρει όμως σε υποσημείωση (σ. 241 υποσ. 3) τα εξής: «**Το αρχαίον Τυπικόν του ,αχπέ' σημειοί** όπι τελείται του Μ. Βασιλείου λειτουργία, αν συμπέσει η εορτή του Ευαγγελισμού της Μεγάλη Πέμπτη».

Διαπιστώνουμε εδώ ότι το Τυπικόν της Μεγάλης Εκκλησίας περιέχει διπλές διατάξεις, ενώ παραλλήλως σέβεται τις διατάξεις του Τ.Α.Σ. διότι με την παρούσα υποσημείωση είναι σαν να λέγει: «αν κάπου (π.χ. σε μονές ή τοπικές εκκλησίες) συνηθίζουν σε αυτήν την περίπτωση να τελούν την λειτουργία του Μ. Βασιλείου, ακολουθώντας το τόσο αρχαίο και σημαντικό Τυπικόν του Αγίου Σάββα, μην το νομίσετε λάθος και μην παραξενευτήτε ούτε να δυσανασχετήσετε. Είναι θεμιτό και επιτρεπτό».

Στην 1η αυγούστου πάλι το Τ.Μ.Ε. αναφέρει ως δεύτερη εναλλακτική τυπική διάταξη την οδηγία του Τ.Α.Σ.. Συγκεκριμένα μετά τον όρθρο της ημέρας το Τ.Μ.Ε. έχει την εξής σημείωση: «**Το Ιεροσολυμιτικό Τυπικόν διατάττει και κατ' αυτήν την ημέραν μετά την δοξολογίαν να τελήται η πρόσδοση του τιμίου Σταυρού κατά την τάξην της γ? Κυριακής των νηστειών. Εάν γίνηται πρόσδοση του Σταυρού, λέγεται αντί Τρισαγίου "Τον Σταυρόν σου".** Σε άλλο σημείο ο Γ. Βιολάκης ελέγχει μία διάταξη του Τυπικού Κωνσταντίνου, την βρίσκει εσφαλμένη βάσει του Τ.Α.Σ. και την διορθώνει. Γράφει συγκεκριμένα (Τ.Μ.Ε. σ. 126, υποσ. 4) για την παραμονή των Χριστουγέννων, όταν τελήται η λειτουργία του Μ. Βασιλείου: «**Το του Κωνσταντίνου Τυπικόν ορίζει δια την ημέραν ταύτην το απολυτικόν της εορτής "Η γέννησίς σου Χριστέ..."** αντί του "Είδομεν το φως". αλλ' ούτε το **αρχαίον Τυπικόν** ούτε αι εν τω μηναίω τυπικά διατάξεις αναφέρουσι τοιούτον τι: διό και ενεκρίθη ίνα ψάλληται το "Είδομεν το φως", όπερ μόνον μετά την λειτουργίαν της κυρίας ημέρας εκάστης δεσποτικής εορτής αντικαθιστάται δια του απολυτικού».

Κατά κανόνα λοιπόν το Πατριαρχικό Τυπικό όχι μόνον δεν αποδοκιμάζει την μοναστηριακή λειτουργική πράξη, της οποίας κύριος εκπρόσωπος είναι το Τ.Α.Σ., αλλά την σέβεται, στέκεται διαλεκτικά απέναντί της, σε κάποιες περιπτώσεις την αποδέχεται, και επιτρέπει την εφαρμογή της, έστω και τοπικώς. Από αυτό και μόνο φαίνεται η χρησιμότητα του Τ.Α.Σ. και για την σύγχρονη ενοριακή πράξη. Γ' αυτό είμαστε τουλάχιστον ευγνώμονες σε όσους στην σημερινή εποχή, εποχή εκκοσμικεύσεως και συγχύσεως, κοπιάζουν για να μας παρουσιάσουν σε προσιτές εκδόσεις το Τ.Α.Σ. ή συντάσσουν μελέτες συγκρίνοντας Τ.Μ.Ε. και Τ.Α.Σ. και άλλα αρχαία τυπικά. Μία τέτοια σπουδαία εργασία είναι και το «**Σύστημα Τυπικού των ιερών ακολουθιών του όλου ενιαυτού**» του πρωτοπρεσβυτέρου Κωνσταντίνου Παπαγιάννη, που εξεδόθη το 2006 από την Αποστολή! Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδος. Το έργο αυτό είναι μοναδικό στο είδός του, διότι συγκεντρώνει σχεδόν όλο το τυπικολογικό υλικό της ορθοδοξής λατρείας και αντιμετωπίζει όλες τις τυπικές περιπτώσεις παλαιού και νέου ημερολογίου. Είναι ενδιαφέρον ότι σε όλην την έκταση του συγγράμματος μεταξύ ενοριακής πράξεως και μοναστηριακής ακριβείας, μεταξύ Τ.Μ.Ε. και Τ.Α.Σ., υπά

6ΗΜΕΡΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΣΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΤΟΠΟΥΣ

Διοργανώνεται Προσκυνηματική Εκδρομή στους Αγίους Τόπους, όπου οι προσκυνητές θα έχουν την δυνατότητα να επισκεφθούν τα

Ιερά Προσκυνήματα:
Γαλιλαίας,
Βηθανίας,
Χοτζεβά,
Ιεριχώ,
Ιορδάνη,
Σαμάρειας,
Γεσθημανής
(Παλαιά Πόλη) και Βηθλεέμ.

- * Τιμή συμμετοχής 620 ευρώ το άτομο.
- * Δήλωση συμμετοχής στα τηλέφωνα: 6949562719, 6973050668, 6974727830.

Υπεύθυνος: π. Γερβάσιος Παρακεντές.

ΜΟΝΑΣΤΙΡΙΑΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΑΠΟ ΟΡΟΦΟΔΟΣΑ ΜΟΝΑΣΤΙΡΙΑ

Τραχανάς, Χυλοπίτες, Λαζάνια,
Γλυκά του Κουταλιού, Μέλι, Χειροποίητα Λικέρ
Αγιορείτικες Ιαματικές Άλοιφές, Κρασί,
Τσίπουρο, Μπαχαρικά, Βότανα,
Παρθένο Ελαιόλαδο, Παραδοσιακά Γλυκά,
Χειροποίητα Σαπούνια, Θυριά

Παρασκευή Ε. Θεοδωράτου
Ερμού 90 (Εναντί Αστυνομίας), Πάτρα - τηλ.: 2610 223869
κιν.: 6975103295, e-mail: paratheed@yahoo.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡ/ΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

Πατρών – Πύργου 85, 263 33 Παραλία Πατρών
Τηλ.: 2610 225-542, FAX: 2610 278-269

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η Εκκλησιαστική Εκπαίδευση έχει ως σκοπό την ανάδειξη και κατάρτιση Κληρικών της Ορθόδοξης Εκκλησίας μας και λαϊκών στελεχών, υψηλού μορφωτικού και χριστιανικού ήθους.

Τα Γενικά Εκκλησιαστικά Λύκεια είναι δημόσια Σχολεία που υπάγονται στο Υπουργείο Παιδείας (Διεύθυνση Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης). Είναι ιστόια με τα υπόλοιπα Γενικά Λύκεια και λειτουργούν σύμφωνα με το Αναλυτικό Πρόγραμμα του ΥΠΔΒΜΘ.

Διδάσκονται μαθήματα Γενικής Παιδείας (**Θεωρητικής, Θετικής και Τεχνολογικής κατεύθυνσης**) και

επί πλέον τρία Θεολογικά μαθήματα και Βυζαντινή Μουσική σε κάθε τάξη, με σκοπό τη θεωρητική και πρακτική κατάρτιση των νέων που ενδιαφέρονται να στελεχώσουν την Εκκλησία και άλλους τομείς του Δημοσίου & Ιδωτικούς.

Το **ΓΕΝΙΚΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΠΑΤΡΩΝ** στεγάζεται σε νεόδημο κτίριο στην Παραλία Πατρών (Πατρών - Πύργου 85) και διαθέτει σύγχρονα εργαστήρια Φυσικών Επιστημών και Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και χώρους αθλοπαιδιών. Υπάρχει επίσης παρεκκλήσιο για την τέλεση των Ιερών Ακολουθιών.

Οι μαθητές συμμετέχουν στις Πανελλαδικές Εξετάσεις, ενώ έχουν και τη δυνατότητα πρόσβασης με **ειδικό ποσοστό** στις Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες και στα τμήματα: α) Ιερατικών Σπουδών, β) Διαχείρισης Εκκλησιαστικών Κειμηλίων και γ) Εκκλησιαστικής Μουσικής και Ψαλτικής τέχνης, τα οποία συμπεριλαμβάνονται στο Μηχανογραφικό Δελτίο (Α.Ε.Ι.)

Το σχολείο μας παρέχει δωρεάν μαθήματα: Ξένες γλώσσες, Πληροφορική, Αγιογραφία, και Βυζαντινή Μουσική.

Χορηγούνται **υποτροφίες** στους αριστούχους μαθητές από την Ιερά Σύνοδο.

Παράλληλα με το Σχολείο λειτουργεί και **ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ** η οποία παρέχει τη δυνατότητα φιλοξενίας μαθητών και παρέχει σε όλους τους μαθητές

πρόγευμα και γεύμα, εάν το επιθυμούν.

Το Εκκλησιαστικό Λύκειο Πατρών παρέχει στους μαθητές σύγχρονο και ασφαλές σχολικό περιβάλλον, σχολική ζωή με κανόνες και αρχές, περιβάλλον με σωστά πρότυπα και αληθινή αγάπη για πνευματική, ηθική και κοινωνική καλλέργεια του κάθε μαθητή ξεχωριστά.

Οι ενδιαφερόμενοι για περισσότερες πληροφορίες μπορούν ν' απευθύνονται στο Γραφείο του Σχολείου, Πατρών - Πύργου 85, (τηλ. 2610 225-542 και ΦΑΞ: 278-269), καθώς επίσης και στην ιστοσελίδα του Σχολείου www.lyk-ekki-patras.ach.sch.gr

Για το Εκκλησιαστικό Ι.Ε.Κ. (Εκκλησιαστική και Πολιτιστική Κατάρτιση) δεχόμαστε αιτήσεις για προεγγραφή.
Εκ του Σχολείου

«ΧΑΡΙΝ ΥΓΕΙΑΣ»

*Της ιατρού Ασημίνας Ζανιά-Τσιμάρα azaniatsimara@gmail.com

ΤΑΞΙΔΙ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΦΥΛΑΞΙΣ

Ανέκαθεν τους θερινούς μήνες αυξάνεται ο αριθμός των ταξιδιών και η συχνότητα των ανάλογων εκδρομών. Ένα ταξίδι αναμένεται πάντα με περίσσεια προσμονή, ώστε να προσφέρει στον ταξιδιώτη στιγμές ανάπτυξας και νέων εμπειριών σε άλλους τόπους και άλλους ανθρώπους. Τα ταξίδια φέρνουν τους ταξιδιώτες σε επαφή με περιβάλλον που μπορεί να διαφέρει κατά πολύ από εκείνο, στο οποίο ζουν. Οι διαφορές μπορεί να αφορούν στα τρόφιμα και στο νερό, στους ενδημικούς παθογόνους μικροοργανισμούς, στο κλίμα, στο υψόμετρο, στη διαθέσιμη υγειονομική φροντίδα ή σε πολιτισμικούς και άλλους παράγοντες. Η έκθεση των ταξιδιώτων σε μη οικείες συνθήκες μπορεί να ενέχει κινδύνους για την υγεία.

Πως μπορούν να εκτιμηθούν οι κινδύνοι αυτοί;
Είναι απαραίτητη, λοιπόν, η γνώση του ακριβούς δρομολογίου και των ενδιάμεσων σταθμών, του τρόπου μετάβασης, του σκοπού, του χρόνου και της διάρκειας του ταξιδιού και των συνθηκών διαμονής. Σημαντική, επίσης, είναι η αναζήτηση πληροφοριών σχετικά με το ατομικό ιατρικό ιστορικό, αλλά και τις συνήθειες και αντιλήψεις του ταξιδιώτη που μπορεί να επηρεάσουν τη συμπεριφορά του κατά το ταξίδι. Τέλος είναι απαραίτητη η γνώση των επιδημιολογικών δεδομένων και άλλων παραμέτρων (υψόμετρο, κλίμα κ.α.) που μπορεί να επηρεάσουν την υγεία μας σε κάθε προορισμό.

Στο σημερινό μας άρθρο θα γίνει ιδιαίτερη αναφορά στο **“Φαρμακείο”** που οφείλει να έχει στο αυτοκίνητο ή στη βαλίτσα του κάθε ταξιδιώτης καθώς και στις συνήθεις διατροφικές οδηγίες που πρέπει να ακολουθεί σε κάθε νέο ταξίδι. Το φαρμακείο πρώτων βοηθειών είναι απαραίτητο προκειμένου ο ταξιδιώτης να είναι σε θέση να διαχειριστεί μόνος του, **α) πιθανά προβλήματα υγείας** που μπορεί να προκύψουν κατά τη διάρκεια του ταξιδιού και **β) επιπλοκές**, αν πάσχει από κάποιο χρόνιο νόσημα. Το περιεχόμενο του φαρμακείου εξαρτάται από τον προορισμό, τη διάρκεια του ταξιδιού, το σκοπό του ταξιδιού και την κατάσταση υγείας του ταξιδιώτη (σχεδόν πάντα πρέπει να περιέχει π.χ. παυσίπονα, αντιδιαρροϊκά, αντισταμινικά, φάρμακα χρόνιας θεραπείας κ.α.). Επίσης ο ταξιδιώτης χρειάζεται να έχει μαζί του διεύθυνση ή τηλέφωνο της Ελληνικής Πρεσβείας ή του Προξενείου και των νοσοκομείων ή κλινικών στον τόπο προορισμού. Τέλος, πριν την αναχώρησή του, ο ταξιδιώτης θα πρέπει να συμβουλευτεί τον θεράποντα ιατρό του, ώστε να λάβει τις κατάλληλες οδηγίες καθώς και κάπιο το τηλέφωνο επικοινωνίας μαζί του.

Όσον αφορά τη διατροφή κατά τη διάρκεια του ταξιδιού, το Κέντρο Ελέγχου Λοιμωδών Νοσημάτων (ΚΕΛΠΝΟ) συστήνει για τους ταξιδιώτες τα εξής: **1. Να γευματίζουν σε μέρη** (ξενοδοχεία, εστιατόρια) που είναι γνωστό ότι σερβίρουν φαγητό σε ξένους ή τους έχουν συσταθεί ως ασφαλή από άλλους ταξιδιώτες. **2. Να επιλέγουν με προσχή τις τροφές και τα ποτά** που καταναλώνουν (ιδιαίτερα σε μια ξένη χώρα). Κάθε είδος τροφής, ειδικά δε της ωμής, θεωρείται δυνητικά μολυσμένο. **3. Να τρώνε φαγητά που είναι καλά μαγειρεμένα και ζεστά** την ώρα που σερβίρονται (ιδιαίτερως τα γεύματα που περιέχουν κρέας, πουλερικά ή ψάρι). **4. Να προτιμούν φρούτα, καρπούς ή λαχανικά που έχουν παχύ περιβλήμα, φλούδα** (είναι δηλαδή προστατευμένα) και να τα τρώνε αφού τα πλύνουν και τα ξεφλουδίσουν οι ίδιοι, αν είναι εφικτό. **5. Να καταναλώνουν αρτοπαρασκευάσματα που έχουν ψηθεί σε φούρνο, όπως ψωμί, μπισκότα, κράκερ, κ.α.** Το νερό που πίνουν να είναι εμφιαλωμένο. **6. Τέλος, το σχολαστικό πλύσιμο των χεριών** κρίνεται απολύτως απαραίτητο.

Ακολουθείστε αυτές τις απλές οδηγίες και Καλό σας Ταξίδι!

* Η κα Ασημίνα Ζανιά-Τσιμάρα είναι πνευμονολόγος-ψυματιολόγος. Σπούδασε στην Ιατρική του Πανεπιστημίου Πατρών και πραγματοποίησε την εξειδίκευση της στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ρίου. Πλέον προσφέρει τις ια

Ο Εκκλησιολόγος

Το πρόγραμμα αναχωρήσεως του Σταυρού του Αγίου Ανδρέου από τον τόπο του Μαρτυρίου του

χωρεί Αντιπροσωπεία από την Ρωσία.
ώρα 11.30 (Ελλάδος) Άφιξή της στο Αεροδρόμιο Αρά-

ξου.
12.30 - 13.00: μεταφορά στην Πάτρα
13.00 - 15.00: Τακτοποίηση στο ξενοδοχείο - Γεύμα.
15.00 - 19.00: Συνάντηση με τον Σεβασμιώτατο Μη-
τροπολίτη Πατρών κ.κ. Χρυσόστομο και ξενάγηση στην
πόλη.

19.00 -20.00: Μέγας Εσπερινός στον Νέο Ιερό Ναό
του Αγίου Ανδρέου Πατρών.

ΠΕΜΠΤΗ 11 ΙΟΥΛΙΟΥ ώρα 7.00 π.μ.: Δέηση ενώπιο
του Σταυρού του Αγίου από τον Σεβασμιώτατο Μητρο-
πολίτη μας κ.κ. Χρυσόστομο, παρουσία της πολυμελής
Ρωσικής Αντιπροσωπείας.

Αναχώρηση του Σταυρού λιτανευτικά και με την συμ-
μετοχή των ιερέων της Ι.Μ. Πατρών. Θα τοποθετηθεί σε
στρατιωτικό όχημα και θα μεταφερθεί στον Άραξο, όπου
θα αποδοθούν τιμές Αρχηγού Κράτους. Αναχώρηση για
Ρωσία 10.π.μ. (ώρα Ελλάδος).

15.30 (ώρα Ρωσίας): Άφιξη και υποδοχή στο Αερο-
δρόμιο Αγίας Πετρούπολης.

Αρχιερατική Θεία Λειτουργία στο Λεόντιο

Το πρόγραμμα αφίξεως της Ρωσικής Αντιπροσωπείας
στην πόλη μας και η αναχώρηση του Σταυρού του Αγίου
Ανδρέου από τον τόπο Μαρτυρίου του, την Πάτρα, έχει
καταρτισθεί ως εξής:

ΤΕΤΑΡΤΗ 10 ΙΟΥΛΙΟΥ ώρα 9.00 π.μ. (Μόσχας) ανα-

**ΣΕ ΧΑΡΤΗ ΠΟΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕ
Ο Γ.Γ. ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ**

«Έσβησαν» την Κύπρο και «βάπτισαν» τη FYROM «Μακεδονία»

Την έντονη αντίδραση των εκπροσώπων της
Εκκλησίας της Ελλάδος και της Εκκλησίας της Κύπρου
προκάλεσε η προκλητική ενέργεια του Γενικού
Γραμματέα του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Εκκλησιών
(δεύτερος από αριστερά στη φωτογραφία) που
εμφάνισε χάρτη της Ευρώπης με την Κύπρο να
απουσιάζει και την FYROM ως «Μακεδονία».

Τόσο ο Σεβ. Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος
που εκπροσωπούσε την Εκκλησία της Ελλάδος, όσο και
ο εκπρόσωπος της Εκκλησίας της Κύπρου Επίσκοπος
Νεαπόλεως κ. Πορφύριος κατέθεσαν κοινή δήλωση
διαμαρτυρίας για το γεγονός και εξέφρασαν την
δυσαρέσκεια τους, τονίζοντας ότι δεν πρέπει να
αναφύονται τέτοιες καταστάσεις.

Το συμβάν έλαβε χώρα στην Βουδαπέστη όπου
πραγματοποιούνται οι εργασίες της 14ης Γενικής
Συνελεύσεως του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Εκκλησιών.

Πρόεδρος του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Εκκλησιών
είναι ο Μητροπολίτης Γαλλίας κ. Εμμανουήλ.

Άυριο Κυριακή 7 Ιουλίου, ο Σεβασμιώτατος Μη-
τροπολίτης Πατρών κ.κ. Χρυσόστομος θα προε-
ξάρχει της Θείας Λειτουργίας που θα τελεσθεί
κοντά στο χωριό Λεόντιο της Αχαΐας. Κατά την
ισχυρά τοπική παράδοση, πέρασε και δίδαξε ο
Απόστολος Ανδρέας.

Εκεί ως γνωστόν δεικνύονται οι λίθοι, οι φέρο-
ντες τα παπήματα του Πρωτοκλήτου. Στον τόπο αυ-
τό είχε ανεγερθή παλαιοχριστιανική βασιλική προς
τιμήν του Αγίου Ανδρέου, ενώ σήμερα σώζεται πα-
λαιό εκκλησάκι, μόνοχωρη καμαρόσκεπη βασιλι-
κή, προς τιμήν του Αγίου και εκεί θα τελεσθεί η
Θεία Λειτουργία.

Από το 2011 με την ευλογία του Σεβασμιωτά-
του, ο τόπος καθαρίστηκε, ο Ναός ευτρεπίστηκε
και κατά μήνα Ιούλιο ορίστηκε, να τελείται Θεία
Λειτουργία και παραδοσιακές θρησκευτικές και πο-
λιτιστικές Εκδηλώσεις.

Ιερά Μητρόπολις Πατρών
Ιερός Ναός Αγίου Νικοδήμου
Μετόχιον Ιεράς Μονής Μαρίτσης
(Οδός Αχαικής Συμπολιτείας, Ζαβλάνι)

Θρησκευτική Πανήγυρις Αγίου Νικοδήμου του Αγιορείτου Κυριακή 14 Ιουλίου

Πρόγραμμα Ακολουθιών

1) Σάββατο 13 Ιουλίου : Μέγας Πανηγυρικός
Εσπερινός μετ' αρτοκλασίας και θείου κηρύγμα-
τος υπό του Πρωτοσυγκέλλου της Ι.Μ.Π. και καθη-
γουμένου της Ι.Μ.Π. Μονής Γηροκομείου αρχιμ. π. Συ-
μεών Χατζή, ώρα 7.30 μ.μ.

2) Κυριακή 14 Ιουλίου πρωί : Πανηγυρική Θεία
Λειτουργία μετ' αρτοκλασίας και θείου κηρύγμα-
τος υπό του Ιεροκήρυκος αρχιμ. π. Δανιήλ Παπα-
δημητρακάκη ώρα 7-10 π.μ.

3) Σάββατο απόγευμα 14 Ιουλίου : Μέγας Ε-
σπερινός και ιερά Παράκλησης προς τον Άγιον υ-
πέρ υγείας και Θείας Βοηθείας των ευσεβών προ-
σκυνητών ώρα 7.30 μ.μ.

Εις την εορτήν συμμετέχει ο Σύλλογος Φίλων
του Αγίου Όρους.

Εκ του Ιερού Ναού

Ιερά Μητρόπολις Πατρών
Ιερά Μονή Μαρίτσης
Σανταμέρι Αχαϊας

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΑΓΙΑΣ ΜΑΡΙΝΗΣ

Την Τετάρτη 17 Ιουλίου εορτή της Αγίας Μαρίνης
εορτάζει μεγαλοπρεπώς η ιερά Μονή μας στο Σα-
νταμέρι

Την Τρίτη το απόγευμα και ώρα 7 μ.μ. θα τελε-
σθεί Μέγας Εσπερινός μετ' αρτοκλασίας και θείου
κηρύγματος υπό του Πρωτοπρεσβύτερου. π. Αν-
δρέα Γεωργακόπουλο.

Την Τετάρτη το πρωί και ώρα 7-10.15 π.μ. Πανη-
γυρικό Ιερατικό Συλλείτουργο προεξάρχοντος του
Αρχιμανδρίτου π. Βασιλείου Μπλάνα Ιεροκήρυκος
Ι.Μ.Π., ο οποίος θα κηρύξει και το Θείο Λόγο. Θα
ακολουθήσει λιτάνευσης της Ιεράς Εικόνος στον αύ-
λειο χώρο της Μονής.

Το απόγευμα της Τετάρτης και ώρα 7 μ.μ. Μέγας
Εσπερινός και ιερά Παράκλησης προς την Αγία Μα-
ρίνα υπέρ υγείας των ευλαβών προσκυνητών.

Εκ της Ιεράς Μονής

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΣΥΛΟΓΛΥΠΤΑ ΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΑ

ΠΕΡΙΚΛΗΣ Γ. ΘΕΟΦΑΝΗΣ

■ ■ ΤΕΜΠΛΑ   ■ ■ ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΑΡΙΑ
■ ■ ΘΡΟΝΟΙ   ■ ■ ΕΠΙΤΑΦΙΟΙ
■ ■ ΑΜΒΩΝΕΣ   ■ ■ ΚΑΡΕΚΛΕΣ
■ ■ ΠΑΓΚΑΡΙΑ   ■ ■ ΣΤΑΣΙΔΙΑ

Αλεξ. Υψηλάντου 106
& Αγ. Νικολάου - Πάτρα
Τηλ.: 2610 278.829
- Κιν.: 6944 766.005

ΤΙΓΚΑΣ
ΜΙΚΡΟΦΩΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
Επισκεφτείτε το ηλεκτρονικό μας κατόπιν www.tigasartsound.blogspot.com
Ηλεκτρονικός έλεγχος και ρύθμιση ΔΩΡΕΑΝ,
όλων των μικροφωνικών εγκαταστάσεων!

Εκκλησιαστικές Μικροφωνικές Εγκαταστάσεις

Οι πελάτες εδώ και 35 χρόνια μας
εμπιστεύονται με "κλειστά μάτια"

Νέες χαμηλές τιμές... νέα τεχνολογία... σταθερή ποιότητα

Έδρα : Πάτρα , Τσαμαδού 37, τηλ. 2610330005
6947429400

ΑΘΗΝΑ: Μιαούλη 5 , Ηλιούπολη
Email: tigas@tigas.gr

ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ (από το 1928)

ΤΖΕΛΑΤΗ

ΕΙΔΗ ΘΕΙΑΣ ΛΑΤΡΕΙΑΣ - ΔΩΡΑ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΖΕΛΑΤΗΣ

Έκθεση
Αγιογραφίας,
γκραβούρες
αυθεντικές

ΓΕΡΟΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 29Α - ΠΑΤΡΑ
ΤΗΛ.: 2610/272.692,
ΟΙΚΙΑΣ: 2610/329.930